

MINIMUM KÖVETELMÉNY - 1. ÉVFOLYAM

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. ÉVFOLYAM

I. Beszédkészség

- Tudjon kérni, megköszönni, nevelői minta alapján.
- Legyen képes képről 2-3 mondatot alkotni tanítói segítséggel.
- Legyen képes az olvasottakról 2-3 mondatban beszámolni kérdések alapján.

II. Olvasás, írott szöveg megértése

- Ismerje a kis és nagy nyomtatott betűket.
- Tudjon szavakat, rövid mondatokat megfelelő ütemben, szótagolva olvasni kevés hibával.

III. Olvasás, írott szöveg megértése

- Legyen képes 3-4 mondatos, ismert szöveget hangosan, szótagolva olvasni.
- Legyen képes a hangosan vagy némán olvasott 3-4 rövid mondatos szöveg értelmezésére:
szóban, rajzzal, illetve kérdésekre válaszoló szavak aláhúzásával.

IV. A tanulási képesség fejlesztése

- A páros, a kooperatív és csoport munka esetén igyekezzon alkalmazkodni társaihoz, és a szabályokhoz.
- Ismerjen 2-3 rövid verset, mondókát és tudja elmondani azokat.

V. Az írott betűalakok tanítása

- Tájékozódjon biztosan a vonalrendszerben.
- Tudja az írott kis betűket felismerhetően alakítani, kapcsolni.
- A mondatkezdő nagybetűket és a mondatvégi írásjeleket ismerje fel.

VI. Az írott betűalakok tanítása.

- Legyen képes másolni írottól írottra kevés hibával. Nyomtatottról írottra íráskor a szavak, rövid mondatok 50%-át hibátlanul írja le. (max. 10 szó másolása)
- Legyen képes hat 2-3 betűs és 4 négy betűs szó önálló leírására kevés hibával.

Alapszókészlet

golya, haj, jár, lyuk, zaj, száj, új, osztály, király, tej

áll, csepp, főz, ősz, orr, óra, hull, róka, mókus, ceruza

MATEMATIKA

(A minimum követelményt félkövér vastag betűvel szedve)

A fejlesztés várt eredményei az első évfolyam végén A továbbhaladás feltétele (minimum követelmény)	<i>Gondolkodási és megismerési módszerek</i> – Halmazok összehasonlítása az elemek száma szerint. Halmazalkotás. – Állítások igazságtartalmának eldöntése. Állítások megfogalmazása. – Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés. Közös tulajdonság felismerése, megnevezése. – Több, kevesebb, ugyanannyi fogalmának helyes használata. – Néhány elem sorba rendezése próbálgatással. <i>Számтан, algebra</i> – Számok írása, olvasása (20-as számkör). – Számfogalom a 20-as számkörben; biztos számlálás. – Római számok írása, olvasása (I, V, X) – Számok helye a számegyenesen. Számszomszédok ismerete. Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása. – Matematikai jelek: +, −, =, <, > ismerete, használata. – Összeadás, kivonás, bontás, pótlás. – Szöveges feladat értelmezése, megjelenítése rajz segítségével, leírása számokkal. – Páros és páratlan számok megkülönböztetése. – Szimbólumok használata matematikai szöveg leírására, az ismeretlen szimbólum kiszámítása. – Tárgyak, személyek, érzékelhető tulajdonságainak felismerése, válogatás közös és eltérő tulajdonság alapján. – Egyszerű összefüggések megfogalmazása szóban és lejegyzése írásban. (Igaz – Hamis állítás) – Szövegösszefüggés lejegyzése számokkal, művelettel. <i>Összefüggések, függvények, sorozatok</i> – Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása adott szabály alapján. – Számpárok közötti kapcsolatok felismerése. – Egyszerű sorozat képzése kirakással, rajzzal. <i>Geometria</i> – Vonalak (egyenes, görbe) ismerete. – Síkbeli alakzatok azonosítása: háromszög, négyzet, kör. – Helymeghatározás a tanult kifejezések alkalmazásával (pl. alatt, fölött, mellett). – Összehasonlítás, jobbra, balra, között, előtt, mögött, lent, fent. – A test és a síkidom megkülönböztetése. – Testek építése szabadon és megadott feltételek szerint,
---	--

	– Tájékozódási képesség, irányok ismerete. – A hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérése. A szabvány mértékegységek: dm, m, dl, l, kg, óra, nap, hét, hónap, év, forint. Mennyiségek közötti összefüggések felismerése. Mérőeszközök használata. – Közös tevékenységekben, csoportokban képes dolgozni, gondolkodni, társait segíteni, együttműködni. Valószínűség, statisztika – Adatokról megállapítások megfogalmazása. – A „biztos”, „lehetséges, de nem biztos” eseményekkel kapcsolatos állítások igazságtartalmát megítéli.
--	--

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

- Ismerjék a háztartási gyermekbalesetek forrásait, okait, megelőzésük módját!
- Tartsák be az alapvető munkahelyi szokásokat (fegyelem, rend, tisztaság, takarékoság, balesetvédelem!
- Ismerjék, az életkornak megfelelő higiéniai szokásokat, a helyes napirend fontosságát, a kulturált étkezési szokásokat.
- Ismerjék a gyalogos közlekedés legfontosabb szabályait!

VIZUÁLIS KULTÚRA

- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Sor- és terüldísz alkotása megfigyelés után.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- A felszerelés önálló rendben tartása.

TESTNEVELÉS

– Önállóan vetkőzzön, öltözzön. Tudjon cipőt kötni. –Tudja szabályozni a járását, futását. – Tudjon felugrani egy és páros lábról. Szökdelni egy és páros lábon.

– Ismerje az alapvető vezényszavakat. – Hajtsa végre a vezényszónak megfelelő egyszerű alakzatot. – Egyszerű szabadgyakorlatok végzése. – Bemutatott gimnasztikai gyakorlatok végzése. – Ismerje a labdát, tudjon vele bánni.

– Rendszeres mozgásos tevékenységek a szabadban. – A természeti környezetben történő sportolás néhány egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályának ismerete.

– A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete. – Az általános uszodai rendszabályok, baleset-megelőzési szempontok ismerete, és azok betartása. – Bátor vízbeugrás

MINIMUM KÖVETELMÉNY - 2. ÉVFOLYAM

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

I. Beszédkészség

- Tudjon kérdésre értelmes, rövid választ adni.
- Tudjon beszámolni önállóan 3-4-mondatban képről, élményeiről

II. Olvasás, az írott szöveg megértése

- Legyen képes előzetesen megtárgyalt, begyakorolt 7-8-mondatos szöveget lassú folyamatossággal, esetleg szótagolva olvasni.
- Legyen képes a hangosan vagy némán olvasott 7-8 mondatos szöveg értelmezésére -szereplők, helyszínek, események sorrendje, 2-3 kérdésre válaszok aláhúzása a szövegben

III. Irodalmi kultúra

- Tudjon 3-4 verset fejből felidézni: Móra F: A cinege cipője, Petőfi S: Itt van az ősz, Zelk Z: Este jó, József A: Altató, Petőfi S: Anyám tyúkjá
- A tanult mesékből 5-6 mese címére emlékezzen, ezekből egyet röviden tudjon elmesélni.

IV. Tanulási képesség

- Vegyen részt a feladatvégzésben páros, kooperatív vagy csoportos tanulási helyzetben.

V. Írástechnika

- Legyen képes a helyes fűzetvezetésre.
- Tudja alakítani és kapcsolni az írott kis- és nagybetűket.
- Tudja jelölni a mondatkezdést és mondatzárást.
- Tudjon javítani tanítói jelzés alapján.
- Másoláskor kevés hibát vét hibát.

VI. Nyelvtan

- Tudjon kevés hibával szótagolni egyszerű szavakat.
- Ismerje fel a kijelentő és kérdő mondatokat. Írásban tudja jelölje a mondatvégi írásjeleket.
- Ismerje az ABC-t.
- Értse meg a szó – mondat – szöveg fogalmát.
- Egyszerű mondatokat tudjon szavakra tagolni.

VII. Helyesírás

A fejlesztés várt eredményei a második évfolyam végén	Gondolkodási és megismerési módszerek – Halmazok összehasonlítása, meg – és leszámlálás, az elemek száma szerint. Halmazalkotás. – Darabszám helyes használata. – Állítások igazságtartalmának eldöntése, megítélése. Állítások megfogalmazása. – Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés. Közös tulajdonság felismerése, megnevezése. – Több, kevesebb, ugyanannyi fogalmának helyes használata. – Néhány elem sorba rendezése próbálgatással.
A továbbhaladás feltétele (minimum követelmény)	Számтан, algebra – Számok írása, olvasása (100-as számkör). Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma. – Biztos számfogalom 100-ig – Római számok írása, olvasása (I, V, X, L, C). – Számok helye a számegyenesen. Számszomszédok ismerete. Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása, sorrendje. – Számok képzése, bontása helyi érték szerint. – Egyes, tízes fogalmának ismerete. – Tájékozottság tízes számrendszerben. – Matematikai jelek: +, -, •, :, =, <, >, () ismerete, használata. – Alapműveletek (összeadás, kivonás, szorzás, bennfoglalás) értelmezése kirakással. – Tudjon összeadni, kivonni, szorozni, osztani szóban. – Szorzótábla, bennfoglalótábla ismerete a száz-as számkörben. – A műveletek sorrendjének ismerete. – Szöveges feladat értelmezése, megjelenítése rajz segítségével, leírása számokkal. – Páros és páratlan számok megkülönböztetése.

	– A számok néhány tulajdonságának ismerete: adott szám jellemzése a megismert tulajdonságokkal. – Szimbólumok használata matematikai szöveg leírására, az ismeretlen szimbólum kiszámítása. – Egyszerű szöveges feladatokat tudjon megoldani: lejegyzés, műveletek kijelölése, számolás, válasz megfogalmazása. Összefüggések, függvények, sorozatok – Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, adott szabályú sorozat folytatása. – Számpárok közötti kapcsolatok felismerése. Geometria – Vonalak (egyenes, görbe) ismerete. – A test és a síkidom megkülönböztetése. – Kocka, téglatest felismerése. – Élek, csúcsok, lapok felismerése. – Csoportosítás, válogatás tulajdonságok szerint. – Testek építése szabadon és megadott feltételek szerint. – Tájékozódási képesség, irányok ismerete. – Gyakorlati mérések a tanult egységekkel (hosszúság, tömeg). – A hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérése. A szabvány mértékegységek: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év. Átváltások szomszédos mértékegységek között. Mennyiségek közötti összefüggések felismerése. Mérőeszközök használata. – Közös tevékenységekben, csoportokban képes dolgozni, gondolkodni, társait segíteni, együttműködni. Valószínűség, statisztika – Adatokról megállapítások megfogalmazása.
--	--

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

- Ismerjék a háztartási gyermekbalesetek forrásait, okait, megelőzésük módját!
- Tartsák be az alapvető munkahelyi szokásokat (fegyelem, rend, tisztaság, takarékosság, balesetvédelem!
- Ismerjék, az életkornak megfelelő higiéniai szokásokat, a helyes napirend fontosságát, a kulturált étkezési szokásokat.
- Ismerjék a gyalogos közlekedés legfontosabb szabályait!

VIZUÁLIS KULTÚRA

- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Tudjon érzelmeket megkülönböztetni és megjeleníteni képek, hangok alapján.
- Tudja a közvetlen környezet különböző méretű tereit (pl. utca, játszótér, buszmegálló, saját szoba, éléskamra, fiók) megkülönböztetni. Egyszerű rajzot készíteni, szövegesen megmagyarázni.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- A felszerelés önálló rendben tartása.

TESTNEVELÉS

- Önállóan vetkőzzön, öltözzön. Tudjon cipőt kötni.
- A tanuló ismerje az egy – és kétsoros vonalban történő sorakozást, köszöntést, jelentést. – Tudjon ugrásfeladatot végezni egy és két lábon.
- Ismerje az alapvető vezényszavakat.
- Hajtsa végre a vezényszónak megfelelő alakzatot.
- Egyszerű szabad- és kéziszer gyakorlatok végzése.
- Tudjon felugrani egy és páros lábról. Szökdelni egy és páros lábon.
- Járás ütemtartással.
- Ismerje a futó -, ugró - és dobóiskolai alapgyakorlatokat.
- Utánzó járások: pókjárás, rákjárás, nyuszi ugrás helyes végrehajtása.
- Labdakezelés, feldobás, elkapás.
- Rendszeres mozgásos tevékenységek a szabadban.
- A természeti környezetben történő sportolás néhány egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályának ismerete.
- A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete.

MINIMUM KÖVETELMÉNY - 3. ÉVFOLYAM

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

IRODALOM

I. Beszédkészség, szóbeli szövegalkotás és a megértés fejlesztése

- Tudjon bemutatkozni- neve, szülők neve, születési hely, dátum, lakcím- kérdések segítségével röviden válaszolni.
- Legyen képes saját véleményét megfogalmazni élményeiről, olvasmányáról.

II. Olvasás, az írott szöveg megértése

- Legyen képes az olvasott szöveg megértésére (10-12 mondat).
- Legyen képes mondathatárok figyelembevételére.
- Tudja az események sorrendjét meghatározni.
- Igaz és hamis állításokat ismerje fel.
- Nevezze meg a szereplőket a helyszíneket és az időt.
- Legyen képes megtalálni a választ a szövegben 3-4 kérdésre.

III. Irodalmi kultúra. Az irodalmi művek értelmezése

- Mesék jellegzetességeinek ismerete, meseszámok, szereplők, helyszínek megnevezése emlékezetből is.
- Versek felidézése- önállóan:

Kölcsey Ferenc: Himnusz 1. versszak, Petőfi Sándor: Füstbement terv.

- Egy- egy mese és-vagy monda tartalmának elmondása tanítói segítséggel.

IV. Tanulási Képesség fejlesztése

- Szótárak, lexikonok használata.
- Memóriagyakorlatok, nyelvtörők ismerete.
- Fejlessze a saját tanulási módszerét tanítói utasítások alapján.
- Törekedjen az önálló tanulásra.
- Gyűjtsön adatokat, információkat más könyvekből, digitális információhordozókból.
- Ismerkedjen a könyvtár adta lehetőségekkel
- Ismerje a tartalomjegyzék használatát.

V. Az ítéletképeség, az erkölcsi, esztétikai és a történelmi érzék fejlesztése

- Közmondások, szólások ismerete.
- Tudjon véleményt, tanulságot megfogalmazni.

- Tudja nemzeti ünnepeinket felsorolni, nemzeti jelképeinket megnevezni.
- Tudjon emlékezetből népi hagyományokat, szokásokat felsorolni, jellemezni.

IRODALOM-FOGALMAZÁS

VI. Fogalmazási alapismeretek

- Különböző szövegformák tartalmi és szövegszerkesztési jellemzőinek ismerete: címek adása, bekezdések használata, szereplők jellemzése.
- Legyen képes képről 3-4 mondatot mondani.
- Tudjon adott témához kapcsolódóan egyszerű mondatokat alkotni.

VII. Szövegalkotási gyakorlatok

- Legyen képes 5-6 összefüggő mondat alkotására szóban és írásban, képről és olvasmányélményekről.
- Tudja gondolatait, érzelmeit megfogalmazni, véleményét kifejezni (5-10 mondat)
- Legyen képes a tanító útmutatásai alapján kijavítani fogalmazását és a helyesírási hibáit.

MAGYAR NYELV

VIII. Az íráshasználat fejlesztése

- Tudjon rendezetten, sorokat megtartva, olvasható írásképpel néhány mondatot leírni (4-5 mondat).
- Legyen képes javítani tanítói jelzés alapján.

IX. Nyelvtani és nyelvhelyességi ismeretek tudatosítása és alkalmazása

- Ismerje fel és nevezze meg a különböző mondatfajtákat.
- Tudja a magánhangzókat és a mássalhangzókat csoportosítani.
- Alkalmazza az elválasztás szabályait egyszerű szavak írásakor.
- Alkalmazza a betűrendet, a szófajok szabályait- élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neveit, tulajdonságokat kifejező szavakat, cselekvést, történést a múltban, jelenben, jövőben
- Ismerje fel az ige jelentését, igeidőket.

X. Helyesírási szabályok ismerete és alkalmazása

- Mondatvégi írásjelek, mondatkezdő nagybetűk alkalmazása.
- Legyen képes a kiejtésük szerint írandó szavakat helyesen leírni.
- A j hang jelölése (20 szónak legalább a 40 % legyen helyes).
- Tudjon tagolni szöveget mondatokra, a mondatokat pedig szavakra.

-Szó sorban ismerje fel az értelmes szavakat.

-Tollbamondás során írja nagy biztonsággal a szókészlet szavait begyakorolt esetekben (20 szónak a 40%- a legyen helyes)

ALAPSZÓKÉSZLET

Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve: hóember, csónak, tanító, gyűrű, koszorú, anyu, kenguru, állat, asszony, Debrecen

j-ly: papagáj, juhász, újság, úrhajó, tejszín, korcsolya, bolygó, folyó, súly, ünnepély

Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben: nyílik, kóstol, kíván, szárít, segít, tanul, repül, ballag, koppan, szunnyad

j-ly: bújik, javít, fejel, rajzol, jön, mosolyog, lyukaszt, osztályoz, helyez, bélyegez

Tulajdonságokat kifejező szavak: csíkos, híres, szőke, apró, felső, egyszerű, hosszú, jólelkű, forró, illatos

j-ily: játékos, jeges, olajos, vajas, bojtos, mosolygós, komoly, mély, szabályos, helyes

MATEMATIKA

(A minimum követelmény félkövér vastag betűvel szedve.)

A fejlesztés várt eredményei a 3. évfolyam végén A továbbhaladás feltétele – minimum követelmény	<i>Gondolkodási és megismerési módszerek</i> – Adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése. – Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak (paritás, nagyságviszony) felismerése, megnevezése. – Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba. <i>Számtan, algebra</i> – Számok írása, olvasása 1000-es számkörben. Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma, ismerete. Számok bontása helyi érték és valódi érték szerint. – Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet). – Törtek a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítás hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. – Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása, biztos ismerete 1000-es számkörben. – Számok helye a számegyenesen (kerek 100-as, 10-es beosztásnál). – Számszomszédok (egyes, tízes, százaz szomszédok) biztos ismerete 1000-es számkörben. – Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben. – A matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása.
--	---

- **Fejben számolás ezres számkörben kerek százasokkal.**
- **A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben.** Számolási algoritmus ismerete és alkalmazása nagyobb számokkal („nagy egyszer egy”).
- Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete. Műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazása. Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása.
- Háromjegyű számok összeadása-, kivonása-, szorzása egyjegyű számmal írásban.
- **Tudjon összeadni, kivonni, szorozni, írásban és szóban ezres számkörben.**
- Műveletek ellenőrzése.
- **Egyszerű szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, számolás, válasz** (becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata).
- Többszörös, osztó, osztható, maradék fogalmának ismerete.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- **Egyszerű sorozat folytatása adott szabály szerint.**
- Szabályfelismerés, szabálykövetés. Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése.
- Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között.
- A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása.

Ismerje a szabvány mértékegységeket, mérőeszközöket.

A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Átváltások szomszédos mértékegységek között.

- Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák).
- Mérés szabvány egységekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom).
- Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik. **Egyszerű síkidomok felismerése, megnevezése.**
- Kör fogalmának tapasztalati ismerete.
- A szög fogalmának tapasztalati ismerete.
- A test és a síkidom közötti különbség megértése.
- Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői.
- Gömb felismerése.
- Tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítás hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
- Négyzet, téglalap kerülete.
- Négyzet, téglalap területének mérése különféle egységekkel, területlefedéssel-parkettázás.
- Téglalap, négyzet tanult tulajdonságainak felsorolása modell segítségével.

Valószínűség, statisztika

	– Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése. Táblázat adatainak értelmezése. – Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása. – Valószínűségi játékok, kísérletek értelmezése. Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos tapasztalati ismerete.
--	--

KÖRNYEZETISMERET

- Tudja elmondani adatait (születési hely, idő, szülei neve). Tudja megnevezni lakóhelyét, és pontos címét.
- Sorolja fel az évszakokat és a hónapokat helyes sorrendben. Nevezze meg az évszakok jellemző időjárás jelenségeit tanítói kérdések alapján.
- Tudja megnevezni a fő testrészeket (Tudjon, tájékozódjon saját testén).
- Tudja megnevezni a mentők vagy a segélyhívó számát.
- Ismerje a térkép színeit, tudja megnevezni a hozzájuk kapcsolódó felszíni formákat (zöld, sárgásbarna, barna, kék).
- Tudja a vízkörforgását segítséggel (rajzos formában) elmondani. Tudjon a talaj- a víz- a levegő- az erdő szennyezésére példát mondani.
- Tanítói segítséggel legyen képes közvetlen környezetében gyakran előforduló anyagok és tárgyak felismerésére, megnevezésére.
- Tanítói segítséggel legyen képes közvetlen környezetében gyakran előforduló anyagok és tárgyak felismerésére, megnevezésére.
- Sorolja fel a vízhalmazállapotait.
- Ismerje az életkorának megfelelő környezettudatos magatartás szabályait.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

- Ismerjék a háztartási gyermekbalesetek forrásait, okait, megelőzésük módját!
- Legyenek képesek a vizsgált anyagok tulajdonságainak összehasonlítására!
- Tartsák be az alapvető munkahelyi szokásokat (fegyelem, rend, tisztaság, takarékoság, balesetvédelem!

VIZUÁLIS KULTÚRA

- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata.
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- Tudjon egy ismert magyar népmeséhez illusztrációt készíteni, az általa választott eszközzel.
- Tudjon évszakoknak megfelelően természeti formákból képet vagy tárgyat alkotni.
- Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása.

TESTNEVELÉS

- Egyenletes tempójú futás 1 percig.
- Testfordulatok helyben, járás ütemtartással helyben és továbbhaladással.
- 2 – 4 ütemű határozott formájú szabadgyakorlatok végrehajtása.
- Futóiskola gyakorlatok: sarokemeléssel, térdemeléssel futás.
- Sorozatszökdelések eszköz felett, között.
- Határozott alapformájú szabad- és kéziszer – gyakorlatok ismerete, a kar-, törzs-, lábgyakorlatok pontos végrehajtása.
- Törekedjen a gurulóátfordulás előre végrehajtására.

- Labdaátadások: kétkézes alsó, felső átadás. Gurítás társnak állóhelyben.
- A szabadtéren, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.
- Szabálytartás, sportszerű magatartás.
- A sportszerű küzdésre törekvés.

MINIMUM KÖVETELMÉNY - 4. ÉVFOLYAM

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

I. Beszédkészség, szóbeli szövegalkotás és a megértés fejlesztése

- Alkalmazza a mindennapi kommunikáció alapformáit, szokásrendszer, tisztelet helyes alkalmazása.
- Tudjon válaszolni egyszerű szóbeli kérdésekre.
- Tudjon önállóan néhány összefüggő mondatot alkotni ismert dologról.

II. Olvasás, az írott szöveg megértése

- Tudjon ismert, 10-15 mondatos szöveget megfelelő tempóban, kevés hibával olvasni.

III. Irodalmi kultúra. Az irodalmi művek értelmezése

- Az irodalmi művek értelmezése.
- Tudja megkülönböztetni a különböző szövegtípusokat: vers, próza.
- Ismerje az alapvető mesefajtákat: állatmese, tündérmese, tréfás mese.
- Ismerje a mesék jellegzetes jegyeit: mesekezdés, mesebefejezés, meseszám.
- Tudja meghatározni adott irodalmi mű szereplőit, helyszínét, időpontjait.
- Tudja meghatározni az események sorrendjét számozással.
- Legyen képes megtalálni a választ a szövegben 3-4 kérdésre.
- Memoriterek: Kölcsey Ferenc: Himnusz 1-2. versszak, József Attila: Mama.
- Tudjon két szabadon választott népdalt.

IV. A tanulási képesség fejlesztése

- Fejlessze a saját tanulási módszerét tanítói utasítások alapján.
- Törekedjen az önálló munkára, tanulásra.
- Gyűjtsön adatokat, információkat más könyvekből, digitális információhordozókból.
- Ismerkedjen a könyvtár adta lehetőségekkel.
- Ismerje a tartalomjegyzék használatát.

V. Az ítélőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történelmi érzék fejlesztése

- 4-5 közmondás, szólás ismerete.
- Tudjon véleményt, tanulságot megfogalmazni.
- Tudja nemzeti ünnepeinket felsorolni, nemzeti jelképeinket megnevezni.
- Népi hagyományokat, szokásokat tudjon emlékezetből felsorolni, jellemezni.

- Az olvasott szövegben ismerje fel a pozitív, negatív hősöket.

IRODALOM-FOGALMAZÁS

VI. Fogalmazási ismeretek

- Alkalmazza a tanult fogalmazási alapismereteket: cím, hármas tagolás, bekezdések szerepe.
- Ismerje fel és tudja megkülönböztetni az elbeszélés, leírás jellemzőit.

VII. Szövegalkotási gyakorlatok

- Szóban alkosson 4-5 összefüggő mondatot képről.
- Írjon 8-10 mondatos elbeszélést.
- Tudjon rövid leírást készíteni ismert növényről vagy állatról.

MAGYAR NYELV

VIII. Nyelvtani és nyelvhelyességi ismeretek tudatosítása és alkalmazása, szófajok

- Biztosan ismerje fel a mondatfajtákat.
- Ismerje fel a rokon és az ellentétes jelentésű szavakat.
- Az évvégi minimum 80 %-át oldja meg helyesen.
- A begyakorolt szavakat szótagolja.
- Legyen képes csoportosítani a szófajokat.
- Legyen képes a tulajdonságot kifejező szavak fokozására.
- Tudja csoportosítani a cselekvést, történést kifejező szavakat idejük szerint.

IX. Helyesírási szabályok ismerete és alkalmazása

- Nyomtatott szövegről másoljon írottra kevés hibával (25 szó 50%-a legyen hibátlan)
- A begyakorolt szó-és szöveganyag helyesírását egyre nagyobb biztonsággal végezze tollbamondáskor. (40 %-a legyen hibátlan)
- Írásbeli munkái olvashatóak legyenek.
- Helyesírási hibákat tanítói segítséggel javítsa.

Alapszókészletük

Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve: állat, Balaton, batyu, Duna, felnőtt, szivattyú, tűzoltó, uzsonna, labda, vízesés

j-ly: éjszaka, játék, jegesmedve, Hajdúsámson, tejszín, újság, akadály, Mihály, szabály, hógolyó, állóhely

Tulajdonságokat kifejező szavak: könnyű, csúszós, kócos, illedelmes, óvatos, meggyes, hosszabb, vizes, szomorú

j-ly: jóízű, jószívű, bájos, zajos, májas, fájós, jeges, sajtos, jobb, gömbölyű, súlyos, komoly, selymes, lyukas, veszélyes, ünnepélyes

Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben: indul, csúszik, készítet, gyullad, kutat, le fogja írni, mossa, ugrál, tanul, fészült

j-ly: befejez, bújik, fejel, ijed, helyez, gereblyéz, osztályoz, akadályoz, korcsolyázik

Mennyiséget kifejező szavak: több, kevés, sok, millió, harmad, első, huszadik, tíz, kettő, rengeteg

j-ly: elsején

MATEMATIKA

(A minimum követelményt félkövér vastag betűvel szedve)

A fejlesztés várt eredményei a 4. évfolyam végén A továbbhaladás feltétele – minimum követelmény	<i>Gondolkodási és megismerési módszerek</i> – Adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése. – Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak felismerése, megnevezése. – Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba. – A változás értelmezése egyszerű matematikai tartalmú szövegben. – Az összes eset megtalálása próbálgatással. <i>Számтан, algebra</i> – Számok írása, olvasása, helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 10 000-es számkörben. – Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet, adósság). – Törték a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törték megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. – Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 10 000-es számkörben. – Az egyes, tízes, százás, ezres számszomszédok meghatározása. – Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben. – A matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása. – Fejben számolás százás számkörben. – A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben. – Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete. Műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazása. – Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása a négy alpművelet körében egyszerű esetekben. – Négyjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás és osztás egy- és kétjegyű, számmal írásban. – Tudjon írásbeli műveletet megoldani (összeadás, kivonás, szorzás, osztás egy jegyű osztóval). – Tudjon szorozni, osztani 10 – zel, 100 – zal, 1000 – rel szóban. – Műveletek ellenőrzése. – Tudjon egyszerű szöveges feladatot megoldani: a szöveg értelmezése, adatok
--	--

	kigyűjtése, megoldási terv, számolás, válasz (becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata.) – Többszörös, osztó, maradék fogalmának ismerete. Összefüggések, függvények, sorozatok – Szabályfelismerés, szabálykövetés. Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése. – Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között. – A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása. Geometria – Egyenesek kölcsönös helyzetének felismerése: metsző és párhuzamos egyenesek. – Mérés szabvány egységekkel gyakorlati mérésekhez kapcsolva. (hosszúság, tömeg, űrmérték) – A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Átváltások szomszédos mértékegységek között. – Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák). – Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik. – Kör fogalmának tapasztalati ismerete. – A test és a síkidom közötti különbség megértése. – Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői. – Gömb felismerése. – Tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. – Négyzet, téglalap kerülete. – Négyzet, téglalap területének mérése különféle egységekkel, területlefedéssel. Valószínűség, statisztika – Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése. Táblázat adatainak értelmezése. – Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása. – Valószínűségi játékok, kísérletek értelmezése. Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos tapasztalati ismerete.
--	---

KÖRNYEZETISMERET

- Tudja az ember életkori szakaszait (számozással) sorba rendezni.
- Tudjon néhány egyszerű állítást megfogalmazni a családi együttélésről, szenvedélybetegségekről.(igaz–hamis állítás)
- Tudjon megnevezni megújuló energiaforrásokat képek segítségével

- Tudjon felsorolni 10 zöldségfélét! Tudjon megnevezni legalább két életközösséget. Életközösségen belül tudjon megnevezni 3–3 növényt és állatot! Tudja szétválogatni a kutya – macska vagy a tyúk–kacsa legjellemzőbb tulajdonságait.
- Tudja megnevezni a fő világtájakat. Ismerje a térkép színeit, tudja megnevezni a hozzájuk kapcsolódó felszíni formákat (zöld, sárgásbarna, barna, kék). Tudja a térképen bejelölni megyénket (színezzé ki), a fővárost, a Balatont és megnevezni hazánk nagy folyóit.
- Tudja szétválogatni a mező és a vízpart élőlényeit és tudjon ezekre 2–2 példát mondani.
- Tudja a térképen bejelölni a fővárost és megnevezni hazánk nagy folyóit.
- Tudjon megnevezni néhány aktív pihenési módot! Tudja felsorolni a betegség tüneteit. Ismerje a helyes napirend kialakítását, szokásait.
- Tanítói segítséggel, tudja megkülönböztetni a mesterséges és természetes életközösséget.
- Tudjon egy életközösséget megnevezni. Életközösségen belül tudjon megnevezni 3–3 növényt és állatot. Mutasson be tanítói segítséggel a tanult élőlények közül egyet, sorolja fel a jellemző jegyeit, megadott szempontok alapján. (növény neve, fás szárú vagy lágy szárú, örökzöld vagy lombhullató; állatneve, testét mi fedi, élőhelye (lakása), egyéb tulajdonságai: bármi, ami eszébe jut róla).

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

- Legyenek képesek az életkornak megfelelő önkiszolgáló tevékenységre!
- Ismerjék meg az ünnepekhez fűződő népi hagyományokat.

- Tartsák be az alapvető munkahelyi szokásokat (fegyelem, rend, tisztaság, takarékoság, balesetvédelem!)
- Tudatosan alkalmazzák a tanult közlekedési szabályokat!
- Ismerjék a teendőket baleset és betegség észlelése esetén, tudjanak telefonálni, ismerjék a mentők telefonszámát!

VIZUÁLIS KULTÚRA

- Illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata,
- Magyar népmeséhez tudjon illusztrációt készíteni vegyes technikával.
- Tudjon egy valós vagy képzeletbeli tárgy vagy jelenség számára plakátot, szórólapot tervezni segítséggel (kivitelezése a kép és szöveg együttes alkalmazásával, a figyelem és érdeklődés felkeltése céljából).
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása.

ANGOL

Témakörök és kommunikációs helyzetek:

- Köszönés, bemutatkozás
- Számok 1-10
- Színek
- Tárgyak az osztályteremben
- Utasítások
- Családtagok

- A ház részei, berendezési tárgyak
- Emberek, dolgok jellemzése
- Cselekvések
- Testrészek
- Állatok
- Ételek
- Épületek, helyek a városban
- Közlekedési eszközök
- A hét napjai
- Időjárás
- Az óra (What's the time? It's three o'clock.)
- Ruházat

Nyelvi elemek:

- Személyes névmások (I, you, he, she, it, we, you, they)
- Mutató névmások (this, that, these, those)
- Főnevek és többes számuk (szabályos és rendhagyó többes szám)
- A határozatlan névelő (a/an)
- Melléknévek (pl. short, tall, big, small, new, old, stb.)
- Számnevek
- Igék (pl. do, jump, walk, write, read, stb.)
- Kérdőszavak (what, who, where, when, how)
- Elöljárószavak (in, on, under, next to, between)
- Létige (to be) jelen idejű alakjai (I am, you are, he is, she is, it is, we are, you are, they are)
- Have got/ has got szerkezet
- can / can't
- there is / there are szerkezet
- Egyszerű jelen idő (Do you like...? Yes, I do. / No, I don't)
- Folyamatos jelen idő (I'm wearing...) Hallott szöveg értése: a tanuló megért
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérést, utasítást, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdést.

Beszédkésztség: a tanuló

- egy szóval vagy hiányos, egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre;
- ismert dolgokat megnevez;
- néhány mondókát, verset, dalt reprodukál.

Olvasott szöveg értése: a tanuló

- felismeri a tanult szavak írott alakját;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot megért;
- ismert nyelvi elemekből álló néhány mondatos szövegben fontos információt megtalál.

Íráskészség: a tanuló

- helyesen lemásol ismert szavakat;
- helyesen leír ismert, egyszerű szavakat,
- minta alapján egyszerű mondatokat ír ismert témában.

A 4. osztály végén a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszéd-készség, beszédértés és íráskészséget mérő feladatokat legalább 40%-ban, a nyelvhelyességet 30%-ban teljesíteni.

Német nyelv

Szókincs- témakörök kommunikáció fejlesztésére:

- köszönési formák
- bemutatkozás (alapvető személyi adatok- név, kor, lakhely, testvér, telefonszám, e-mail cím)
- számok 1-20-ig
- színek
- szűkebb család tagjainak megnevezése
- lakóház részei, berendezési tárgyak
- háziállatok
- ételek, italok
- a hét napjai, az pontos idő
- tanórák elnevezései
- tanszerek nevei
- alapvető ruhadarabok
- cselekvések

Nyelvtani struktúra:

- személyesnévmások
- kérdőszavak (Ki? Mi? Milyen? Hol? Mennyi idős? Mennyi?)
- *heißen, haben, sein* ige ragozása
- birtokos névmás E/1, E/2 ben
- határozott, határozatlan névelő
- egyes szám-többes szám

Hallott szöveg értése:

A tanuló képes

- hallott szöveg alapján egyszerű mondatokról megállapítani, hogy igaz-e vagy hamis,
- hallás utáni egyezés,
- hallott szöveg alapján kérdésekre választ választani három lehetőségből.

Beszédkésztség:

A tanuló képes

- tanult mondókát, éneket felidézni,
- a tanult témakörökön belül rövid, egyszerű kérdésekre válaszolni,
- személyes adatok iránt érdeklődni,
- a tanult kérdőszavakkal kérdő mondatokat alkotni,
- tanult szavak helyes kiejtése.

Olvasott szöveg értése:

A tanuló képes

- ismert nyelvi elemekből álló néhány mondatos szövegben fontos információt megtalálni.

Íráskészség:

A tanuló tud

- ismert szavakat helyesen lemásolni,
- ismert szavakat diktálás után helyesen leírni.

TESTNEVELÉS

- Rendgyakorlatok fegyelmezett végrehajtása.
- A futás, az ugrás és a dobás feladatok elfogadható végrehajtása.
- Kitartó futásra legyen képes.
- Határozott formájú bordásfal gyakorlatok végrehajtása. Függeszkedési kísérletek vízszintesen és függőlegesen.
- Törekedjen a gurulóátfordulás előre és hátra végrehajtására.
- Biztonságos labdavezetés helyben és járás közben egyenes irányba.
- Célbadobás célterületre.
- A szabadtéren, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.
- Szabálytartás, sportszerű magatartás.
- A sportszerű küzdésre törekvés.

MINIMUM KÖVETELMÉNY - 5. ÉVFOLYAM

ETIKA

A tanuló

- tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.
- tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
- gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
- képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.

MAGYAR IRODALOM

1. Család, otthon, nemzet

A tanuló

- az irodalmi művek segítségével is megfigyeli az emberi (családi és baráti) kapcsolatok sokféleségét.
- képes Arany János Családi kör című művének elemző bemutatására.

2. Petőfi Sándor: János vitéz

A tanuló

- ismeri az epikai műnem jellegét.
- jellemzi a mű szereplőit.
- képes önálló szövegalkotási feladatok megoldására.
- a mindennapokban megjelenő írott és elektronikus szöveg elkészítésére.
- képes legalább két versszaknyi memoriter előadására
- azonosítja a műben megjelenített témát, motívumot, gondolatot, érzelmet, hangulatot.

3. Szülőföld, táj

A tanuló képes Petőfi Sándor: Az Alföld című művének elemző bemutatására

4. Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk

A tanuló

- megismerkedik a házi olvasmányok megközelítési szempontjaival.
- képes a főszereplő rövid jellemzésére.

5. Választható magyar ifjúsági vagy meseregény – Fekete István: Bogáncs

A tanuló képes a művel kapcsolatos önálló véleményalkotásra.

MAGYAR NYELV

A tanuló

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

- képes különböző hallott szövegek, információk megértésére.
- képes aktív részvételre különféle kommunikációs helyzetekben, és ismeri az alapvető kommunikációs illemszabályokat
- képes tanult szövegek szövegű és kifejező tolmácsolására.

2. Olvasás, az írott szöveg megértése. Olvasás, szövegértés

- képes különféle szövegek néma és a szövegek üzenetének megfelelő hangos olvasására.

3. Írás, fogalmazás

- képes a kialakult egyéni írástechnika további fejlesztésére.
- képes néhány internetes szövegtípus formai és tartalmi jellemzőinek megfigyelésére.
- képes az írott és nyomtatott szöveg formájának üzenetét megérteni.

4. Helyesírás

- képes az alapvető helyesírási szabályok (kiejtés elve, szóelemzési elve, hagyomány elve, egyszerűsítés) megismerésére.
- törekszik a mindennapi írásbeli alkotásokban az igényes helyesírásra.
- ismeri a szavak szerkezetének elemeit: szó, szótő, toldalékok: képző, jel, rag.
- felismeri a hangalak és jelentés kapcsolatát a szavakban.
- képes egynyelvű szótárak használatára.

5. A nyelv szerkezete

- felismer néhány, a magyar nyelvre jellemző hangkapcsolódási szabályszerűséget: hangrend, összeolvadás.
- törekszik gondolatait érthetően, a helyzetnek megfelelően megfogalmazni.
- képes mások rövidebb szóbeli üzeneteinek a megértésére.
- képes minimális segítséggel feladatvégzésre az információgyűjtés és ismeretszerzés módszereinek alkalmazásával.
- felismeri a szövegértés folyamatát.
- felismeri egyjelentésű és a többjelentésű szavakat.

TÖRTÉNELEM

Őskor, Ókori Kelet

Kritikai gondolkodás: valós és fiktív elemek megkülönböztetése

Fogalmak, adatok: város, állam, vallás, többistenhit, egyistenhit, őskor, ókor, régészet, fáraó, piramis, Biblia, Egyiptom, Nílus

Ókori Görögország

Térkép segítségével a görög-perzsa háborúk

Fogalmak, adatok: állam, egyeduralom, demokrácia, városállam, olimpia, népgyűlés, Periklész

Évszám: Kr.e.776

Ókori Róma

Térkép segítségével pun háborúk

Fogalmak, adatok: rabszolga, provincia, népvándorlás, Julius Caesar, Jézus

Évszám: Kr.e. 44., Kr.u. 476.

Középkori Európa

Középkori élet színtereinek megismerése (földesúri vár, uradalom)

Román, gótikus és reneszánsz stílus jegyeinek felismerése képről, szoborról.

Fogalmak, adatok: város, falu, gazdaság, kereskedelem, piac, középkor, uradalom, hűbérúr, hűbéres, jobbágys, robot, pápa, Nagy Károly, Mohamed

Évszámok: 622.

Honfoglalás, Árpád-kor

A magyar őstörténetre vonatkozó ismeretek szerzése különböző típusú forrásokból (rovásírás felismerése)

Fogalmak, adatok: adó, törvény, finnugor, félnomád életmód, törzs, nemzetség, nagycsalád, fejedelem, honfoglalás, Árpád, Géza fejedelem, Szent István, Szent László, IV. Béla

Évszámok: 895-900, 1222, 1241-42, 1301.

TERMÉSZETTUDOMÁNY

A tanuló:

- legyen képes a természeti formák, élőlények, egyszerű jelenségek, folyamatok megfigyelésére, tapasztalatainak összegzésére és ismertetésére,
- legyen képes az élő és élettelen világ ok-okozati összefüggéseinek felismerésére, példákkal történő illusztrálására,
- ismerje a térkép ábrázolásmódja és a valóság közötti kapcsolatot,
- a térkép jelkulcsának használatával igazodjon el – elemi szinten – Magyarország domborzatvázrajzi, közigazgatási térképein,
- fogalmazza meg, milyen az aktuális időjárás,
- tudjon különbséget tenni az időjárás és az éghajlat között,
- ismerje fel a legfontosabb felszínformákat a valóságban és a térképen,
- tudjon példákat mondani a hazai nagytájak természeti-, társadalmi-, környezeti értékeire,
- legyen képes felismerni, megnevezni az őszi és a tavaszi kertben megismert élőlényeket,
- ismerje és hasznosítsa a gyümölcs- és zöldségfélék táplálkozásban betöltött szerepét, fogyasztásuk egészségügyi szabályait,
- ismerje fel és tudja jellemezni a megismert állatok küllemét, testfelépítését, életmódját és az emberhez való kapcsolatát,
- ismerje a háziállatok tenyésztésének célját és az egészséges állattartás ismérveit,
- rendelkezzen a növényi és állati termékek fogyasztásának elemi egészségügyi ismereteivel és gyakorlatával,
- értse és tudja, hogy élő és élettelen környezetének állapotáért ő is sokat tehet.

VIZUÁLIS KULTÚRA

- Alapvető vizuális jelek ismerete.
- Színkör részei, főszínek, mellékszínek, derítés, tompítás fogalma
- Grafikus eszközökkel vonalas kompozíciók létrehozására önállóan.
- Saját élmény megfogalmazása a megismert képzőművészeti technikák segítségével.

MATEMATIKA

5. osztályban bővül a számkör a nagy számokkal, törtekkel, egész számokkal. A tanulók rendszerezik és elmélyítik a műveletekkel kapcsolatos ismereteket, különös tekintettel a műveletek fogalmára, a szöveges

feladatok matematikai megoldás modelljének megalkotására. Gyakorolják a hétköznapi életben előforduló mennyiségek becslését, más, tanult mértékegységbe való átváltását. Tájékoznak síkban és térben, megismerik az egyszerű síkbeli és térbeli alakzatokat. Fejlődik az alaklátásuk, térszemléletük

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok

- A tanultakhoz kapcsolódó igaz és hamis állítások megoldása.
- Halmazba rendezni, halmazábrát készíteni.
- Relációs jelek helyes használat

2. Számтан, algebra

- Számok írása, olvasása (100 000-es számkör).
- A szorzó- és bennfoglaló tábla biztos tudása.
- Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban.
- Helyes műveleti sorrend használata természetes számok körében.
- Egyjegyű pozitív nevezőjű törteket összeadni, kivonni két tag esetén.
- Legfeljebb századokat tartalmazó tizedes törteket összeadni és kivonni.
- 10-zel, 100-zal, 1000-zel egyszerűen szorozni/osztani.
- Egész számokat felismerni, összehasonlítani, ábrázolni számegyenesen.
- Ellentett, abszolútértékkel dolgozni.

3. Függvények

- Egyszerűbb grafikonok, diagramok elemzése.
- Tájékozódás a koordináta-rendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.

4. Geometria

- Felismerni a háromszöget és a speciális négyszögeket.
- Téglalap területének és területének kiszámítása.
- Térben kockát és a téglalestet felismerni alap tulajdonságaikat tudni(lap, él, csúcs).
- Szakaszt másolni.
- Két vonalzóval párhuzamosokat és merőlegeseket rajzolni.
- Szakaszfelező merőleget szerkeszteni.
- Megnevezni, rajzolni a szögfajtákat.

5. Statisztika, valószínűség

- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.

DIGITÁLIS KULTÚRA

- Tudjon bejelentkezni az iskolai hálózatra.
- Munkáját tudja menteni, megnyitni.
- Nevezze meg a számítógép fő egységeit, ismerje az alapfunkciókat.

- A billentyűzet és az egér használata, egyszerű rajz és rövid szöveg elkészítése.
- Tudjon Paint-ben az eszköztár használatával rajzot létrehozni.
- Segítséggel tudjon készségfejlesztő és oktató programokat használni.
- Tanári irányítás mellett az internet használata.

ANGOL NYELV

Szókincs

- A tanuló tudja az alábbi témakörök szóanyagát:
 - személyek külső bemutatása,
 - hónapok, dátumok,
 - ünnepek, jeles napok,
 - házimunka, mindennapos tevékenységek, feladatok,
 - állatok: állat kedvencek, háziállatok és vadállatok,
 - utazással, nyaralással kapcsolatos szavak, kifejezések,
 - múlt idejű igék: rendhagyó és nem rendhagyó igék,
 - ételek, italok, étkezések, receptek,
 - vásárlás, mindennapi vásárlás.
- Értsen meg kb. 200 lexikai egységet, és ebből tudjon használni kb. 150 szót.

Nyelvtani ismeretek

- have/ has got
- folyamatos jelen idő
- egyszerű jelen idő + a gyakoriságot kifejező időhatározósók
- a két jelen idő helyes használata
- sorszámnevek
- a személyes névmások tárgyas alakjai
- birtokos névmások ismerete, használata
- egyszerű múlt idő
- az alapvető rendhagyó és nem rendhagyó ige használata
- megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek ismerete
- a határozott és határozatlan névelő használata
- some/any, How much/how many? használata
- Ismerje a létige jelen idejű alakjait,
- a have/has got használatát.
- Tudja megmondani a pontos időt.
- Értse a folyamatos és az egyszerű jelen idő használatát.
- Ismerje a sorszámneveket, és képes legyen megmondani az aktuális dátumot.
- Ismerjen néhány alapvető rendhagyó és nem rendhagyó múlt idejű igét.
- Értse az egyszerű múlt idő használatát.
- Tudjon különbséget tenni megszámlálható és megszámlálhatatlan főnév között.
- Képes legyen alkalmazni a határozott és a határozatlan névelőt.

Beszédkésztség

A tanuló tud

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre válaszolni, megfelelően reagálni;
- a tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni;
- megértési probléma esetén segítséget kérni;
- tanult minta alapján egyszerű párbeszédben részt venni;
- személyeket leírni, tulajdonságokat bemutatni,
- beszélni a születésnapjáról, az ünnepekről,
- beszélni az otthoni teendőkről, házimunkákról,
- néhány mondatot mondani a kedvenc állatáról,
- beszélni az étkezésekről, az étkezési szokásairól,
- néhány mondatot mondani a legutóbbi nyaralásáról.

Hallott szöveg értése

A tanuló képes

- az utasításokat megérteni, s azokra cselekvéssel válaszolni,
- felismerni és megérteni a tanult szavakat, kifejezéseket és egyszerű mondatokat,
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűrni, illetve a szöveg lényegét megérteni,
- megközelítőleg helyes hangsúllyal, hanglejtéssel és helyes ritmusban egyszerű mondatokat ismételni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló képes

- a feldolgozott szöveget érthető kiejtéssel folyamatosan felolvasni,
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat elolvasni,
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegben információt megtalálni, a szöveg lényegét megérteni.

Íráskészség

A tanuló tudjon

- ismert szavakat, kifejezéseket tudjon helyesen leírni,
- egyszerű mondatokat és kérdéseket a tanult minta alapján megfogalmazni.

NÉMET NYELV

- A tanuló értsen meg kb. 200 lexikai egységet, és ebből tudjon használni kb. 150 szót.
- Tudjon összefüggő szöveget hibátlanul lemásolni, és diktált mondatokat kevés hibával leírni.
- Ismert szöveget tudjon érthetően felolvasni.
- Értse meg a tanár egyszerű utasításait, mondatait, kérdéseit. Ez utóbbiakra tudjon röviden válaszolni.

- Egyszerű mondatokban tudjon beszélni magáról, a családjáról.
- Az iskola témakörében tudjon rövid mondatokban beszélni a következőkről:
 - tantárgyak, órarend
 - tanszerek
- Gyakori otthoni tevékenységek és néhány szabadidős tevékenység megnevezése.
- Ismerje a ruhadarabok és a játékszerek nevét, tudjon felsorolni a mindennapi életben használt tárgyakat. Ismerjen néhány ellentétes jelentésű melléknévpárt (*groß-klein, dick-dünn, lang-kurz, alt-neu*). A hét napjainak, az évszakok és a hónapok nevének ismerete. Tudjon néhány egyszerű mondatot alkotni az aktuális időjárásról.
- Legyen képes a tanult témakörökben néhány egyszerű szituáció eljátszására partnerével.
- Beszédszándékok: Pozitív és negatív véleménynyilvánítás, kívánság egyszerű kifejezése (*Was möchtest du? Ich möchte... .*), javaslatétel egyszerű nyelvi kifejezőeszközei (*Spielst du mit? Möchtest du mitspielen?*).
- A személyes névmások biztos ismerete. Jelen idejű igeragozás, a *haben, sein* segédigék, a *mögen* (feltételes mód, jelen idő) módbeli segédige jelen idejű ragozása és a *können* módbeli segédige E/1. 2. személyű alakjainak ismerete. Ismerje a határozott és a határozatlan névelők alanyesetét. A *nicht, kein/-e* tagadónévmások ismerete. A tőszámnevek használata 100-ig, felismerése 1000-ig.
- Ismerje az egyszerű kijelentő és kérdő mondatok szórendjét.
- A legalapvetőbb hangtani szabályokat tartsa be (*diphtongusok, dupla magánhangzók, sch, s, ß, z, w/v, ck, ch* helyes ejtése).
- Ismerje a határozott és a határozatlan névelők alanyesetét. A *nicht, kein/-e* tagadó névmások ismerete. A tőszámnevek használata 100-ig, felismerése 1000-ig.
- Ismerje az egyszerű kijelentő és kérdő mondatok szórendjét.
- A legalapvetőbb hangtani szabályokat tartsa be (*diphtongusok, dupla magánhangzók, sch, s, ß, z, w/v, ck, ch* helyes ejtése)

TESTNEVELÉS

Természetes és nem természetes mozgásformák:

- Rendgyakorlatok- térbeli alakzatok kialakítása, sorakozó vonalban és oszlopban. Táv és térköz felvétele. Nyitódás, zárkózás. Igazodás, takarás. Testfordulatok. Megindulás, megállás. Fejlődés, szakadozás.

Gimnasztika:

- Szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok, eszköz nélkül és eszközökkel, egyénileg, párokban és csoportban. Játékos és határozott formájú gyakorlatok: szabad-, társas, szer- és kéziszergyakorlatok. Határozott formájú szabadgyakorlati alapformájú 4-8 ütemű szabad-, társas-, kéziszer- és szergyakorlatok. Szabadgyakorlat füzér (6-8 gyakorlat) irányítva, vagy önállóan.

- A tanévben alkalmazott gimnasztika alapvető szakkifejezéseinek ismerete. A testtartásért felelős izmok tudatos, koncentratív fejlesztése.

Úszás:

- A választott úszásnemben készségszintű, vízbiztos, folyamatos úszás. Az úszással összefüggő balesetvédelmi utasítások, valamint az uszoda, fürdő viselkedési szabályainak betartása. Ismeretek az úszástudás, a vízbiztonság szerepéről az egészség megőrzésében és az életvédelemben. Külső visszajelzés információinak elfogadása és hasznosítása az úszásnem gyakorlásánál.

Sportjátékok:

- A sportjátékok technikai és taktikai készletének elsajátítása, ezek alkalmazása testnevelési játékokban, játékos feladatokban és a sportjátékokban. Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására és tudatos kontrollálására.

- A sportjátékok játékszabályainak ismerete és alkalmazása. Szabálykövető magatartás, önfegyelem, együttműködés kinyilvánítása a sportjátékokban.

- Részvétel a kedvelt sportjátékokban a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon vagy egyéb szervezeti formában.

Atlétika jellegű feladatok:

- A tanult futó-, ugró-, dobógyakorlatok jártasság szintű elsajátítása. A rajtok végrehajtása az indítási jeleknek megfelelően. A vágta és a tartósfutás technikájának végrehajtása a mozgásmintának megfelelően. Ugrásoknál a nekifutás távolságának és sebességének kialakítása tapasztalatok felhasználásával. A kislabda-hajító technika képességeknek megfelelő elsajátítása. A kar- és láblendítés szerepének ismerete az elés felugrások eredményességében. Az atlétika versenyek alapvető szabályainak ismerete.

Torna jellegű feladatok:

- Különböző támaszhelyzetek- és támaszgyakorlatok – szükség esetén segítségadás mellett. A dinamikus és statikus egyensúlygyakorlatok végrehajtása a képességnek megfelelő magasságon, szükség esetén segítségadás mellett. Talajgyakorlat részben önálló összeállítása. A járások, ritmizált lépések, futások és szökdelések technikailag megközelítően helyes végrehajtása. A gyakorlatvégzések során előforduló hibák elismerése és a javítási megoldások elfogadása. A balesetvédelmi utasítások betartása. Alternatív környezetben űzhető sportok:

- A tanult alternatív környezetben űzhető sportágak alaptechnikai gyakorlatainak bemutatása. A sportágak űzéséhez szükséges eszközök biztonságos használata.
- Egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályok elfogadása és betartása. Önvédelmi és küzdőfeladatok:

- Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható bemutatása, különös tekintettel a tompítási technikákra. Jártasság néhány önvédelmi fogásban. A test-test elleni küzdelem vállalása. Mások teljesítményének elismerése. A feladatok végrehajtásában aktivitásra törekvés. A tanult önvédelmi és küzdő jellegű feladatok szabályainak ismerete és alkalmazása.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

- Ismerkedés a környezet tudatos átalakításának elveivel és szükségességével.
- Egyszerű, mindennapos technikai rendszerek azonosítása.
- A kommunikáció alapfogalmainak alkalmazása, tömegkommunikációs eszközök kezelése.
- Egyszerű műveleti algoritmusok értelmezése és végrehajtása (egyszerű tervek és vázlatrajzok készítése).
- Becslés centiméter pontossággal, mérés milliméter pontossággal.
- Egyszerű műszaki rajzok olvasása és készítése.
- A gyalogos, a kerékpáros és a tömegközlekedés szabályainak és helyes magatartásformáinak alkalmazása.
- A következetes és rendszeres tisztálkodás ismerete.
- Az egészséges táplálkozás jelentőségének felismerése.
- A családi munkamegosztás ismerete, a házi és ház körüli munkák gyakorlása.
- A szükséges eszközök és szerszámok szakszerű és balesetmentes használata.
- Környezetkímélő magatartás és takarékoság fontosságának felismerése.

MINIMUM KÖVETELMÉNY - 6. ÉVFOLYAM

ETIKA

A tanuló

- számára fontos a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.
- érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mértén szerepet vállal a rászorulóknak segítségében.
- megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.
- tisztában van azzal, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekcszenek, és igyeckszik kritikusan viszonyulni a különféle médiaüzenetekhez.
- érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világképek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valósághoz.

MAGYAR IRODALOM

1. Hősök az irodalomban

A tanuló

- a már korábban ismert művek olvasásával felidézi a műfaji sajátosságokat.
- megismeri, rendszerez mondatípusokat.
- képes Arany János Mátyás anyja című művének elemző bemutatására.
- megismeri a ballada műfaji jellemzőit.
- értelmezi Arany János A walesi bárdok című balladáját
- képes legalább egy versszaknyi memoriter előadására Arany János A walesi bárdok című balladájából
- képes Fazekas Mihály Lúdas Matyi című művének elemző bemutatására.

2. Arany János: Toldi

A tanuló

- felismeri az elbeszélő költemény műfaját.
- képes saját véleményének megfogalmazására.
- képes legalább két versszaknyi memoriter előadására.

3. Gárdonyi Géza: Egri csillagok

A tanuló

- alkalmazza a házi olvasmányok korábban megismert megközelítés lehetőségeit.

- képes szövegalkotási feladatok megoldására minimális segítséggel.

4. Szeretet, hazaszeretet, szerelem

- A tanuló felismer jellemző témákat, motívumokat az olvasott szövegekben.

5. Választható világirodalmi ifjúsági regény – Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg

A tanuló részt vesz az olvasmány közös feldolgozásában.

MAGYAR NYELV

A tanuló

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

- képes különböző hallott szövegek, információk megértésére.
- képes aktív részvételre különféle kommunikációs helyzetekben.
- képes tanult szövegek szövegű és kifejező tolmácsolása.

2. Olvasás, az írott szöveg megértése. Olvasás, szövegértés

- képes különféle szövegek néma és a szövegek üzenetének megfelelő hangos olvasására.

3. Írás, fogalmazás

- képes néhány internetes szövegtípus formai és tartalmi jellemzőinek megfigyelésére.
- képes az írott és nyomtatott szöveg formájának üzenetét megérteni.

4. Helyesírás

- képes az alapvető helyesírási szabályok (kiejtés elve, szóelemzési elve, hagyomány elve, egyszerűsítés) megismerésére.
- törekszik a mindennapi írásbeli alkotásokban az igényes helyesírásra.
- ismeri a szavak szerkezetének elemeit: szó, szótő, toldalékok.
- felismeri a hangalak és jelentés kapcsolatát a szavakban.
- képes egynyelvű szótárak használatára.

5. A nyelv szerkezete

- törekszik gondolatait érthetően, a helyzetnek megfelelően megfogalmazni.
- képes mások rövidebb szóbeli üzeneteinek a megértésére.
- képes minimális segítséggel feladatvégzésre az információgyűjtés és ismeretszerzés módszereinek alkalmazásával.
- felismeri a szövegértés folyamatát.
- felismer alapszófajokat a mondatban és a szövegben: ige, főnév, melléknév, számnév.

TÖRTÉNELEM

Magyar Királyság virágkora

Információk szerzése, rendszerezése és értelmezése szöveges és képi forrásokból.

Történeti események feldolgozása mai szövegek és korabeli rövid források alapján.

Fogalmak, adatok: aranyforint, ősiség, kilenced törvény, végvár, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi

Zsigmond, Hunyadi János, Hunyadi Mátyás, Nándorfehérvár, Mohács

Évszámok: 1456, 1526.

A világ és Európa a kora újkorban

Írásos vagy rajzos vázlat elemzése

Fogalmak, adatok: alkotmányos királyság, köztársaság, újkor, gyarmat, manufaktúra, reformáció, Kolumbusz, Luther, Kálvin, XIV. Lajos, Amerika

Évszámok: 1492, 1517.

Magyarország a kora újkorban

A 3 országrész jellegzetességeinek összevetése.

Fogalmak, adatok: hódoltság, szpáhi, janicsár, szultán, Bocskai István, II. Rákóczi Ferenc,

Mária Terézia, II. József

Évszám: 1701-11.

A forradalmak és a polgárosodás kora Európában

Fogalmak, adatok: nemzet, ipari forradalom, bér munkás, tőkés, kapitalizmus, XVI. Lajos, Napoleon

Évszám: 1789., 1815.

A forradalom és a polgárosodás kora Magyarországon

Széchenyi és Kossuth reformkori tevékenysége

Fogalmak, adatok: rendi országgyűlés, alsótábla, felsőtábla, reformkor, közteherviselés,

jobbágyszabadítás, Széchenyi István, Kossuth Lajos

Évszám: 1848. márc. 15., 1849. ápr. 14., 1849. okt. 6.

HON- ÉS NÉPISMERET

A tanuló

- ismerje a családfa fogalmát, tudjon családfát készíteni a főbb rokoni viszonyok, elnevezések alkalmazásával: apa/anya, nagyapa/nagyanya, dédapa/dédanya, gyermek, unoka, testvér.

- ismerje lakóhelyének egy-két nevezetességét és néphagyományát

- tudjon megemlíteni és bemutatni egy népi játékot, mint pl. homokkemence, csutkababa, cirokszekér.

- ismerje a természeti körülmények és a rendelkezésre álló építési anyagok és a különböző falazatok, tetőszerkezetek és háztípusok kialakulása közötti összefüggéseket (fa, kő, agyag, szalma, rakott fal, vert fal, zsúptető, zsindelytető, nádtető, alföldi ház, boronafalú ház, palóc ház, sövényfalú ház).

- tudjon bemutatni két konyhai cserépedényt funkció szerint (butella, kulacs, korsó, tejesköcsög, boroskancsó stb.).
- tudja bemutatni egy munkaalkalomhoz (aratás, szüret, tollfosztó, kukoricafosztó) kapcsolódó szokást
- tudjon felsorolni néhány jellegzetes hétköznapi és ünnepi viseletet (pl., pendely, pruszlik, vászonszoknya, fejkendő, ing, gatyá, tüll- vagy batisztkendő, bütykös harisnya, stb.).
- Tudjon felsorolni néhány jellegzetes népi ételt és tartósítási módokat (szalonna, kolbász, hurka, töltött káposzta, kukorica- és köleskása, füstölés, stb.) és tudja bemutatni az étkezések rendjét.
- A tanuló ismerje a jeles napi, ünnepi szokásokat, az emberi élet fordulóihoz kapcsolódó népszokásokat (pl. kántálás, betlehemezés, regölés, komatálküldés, májusfaállítás, stb.) hagyományait és jelentőségét a paraszti élet rendjében.
- Ismerje a legfontosabb állandó és változó időpontú ünnepeket (karácsony, újév, farsang, húsvét, pünkösd).
- Ismerje és tudja bemutatni az emberi élet fordulóihoz kapcsolódó szokások néhány jellegzetességét (gyermekszülés, keresztelezés, serdülőkor, ifjúkor, párválasztás, jegyesség, lakodalom).
- ismerjen és tudjon bemutatni kettőt-hármat a nagy tájegységek területéhez köthető világörökségeket, magyar szellemi kulturális örökségeket és nemzeti parkokat (Mohácsi busójárás, Matyó hímzés és viselet, Mezőtúri fazekasság, Hollókő, Pannonhalmi Bencés Főapátság, Fertői táj, Kilenclükú híd, Hortobágyi Nemzeti Park, Tokaji borvidék, Pécsi ókeresztény sírkamrák, Aggteleki karsztbarlang, Budai vár).
- tudjon megnevezni két világhírű magyar művészt és tudóst (Bolyai Farkas, Kőrösi Csoma Sándor, Neumann János, Rubik Ernő, Liszt Ferenc, Bartók Béla, Kodály Zoltán, Márai Sándor, Kertész Imre, Munkácsy Mihály, Csontváry Kosztka Tivadar)

TERMÉSZETTUDOMÁNY

A tanuló:

- tudja felsorolni, a földgömbön megmutatni a kontinenseket, óceánokat,
- helyezze el Magyarországot Európában és a mérsékelt éghajlati övezetben,
- tudja megmagyarázni a Föld tengely körüli forgásával a nappalok-éjszakák váltakozását,
- ismerje fel a Föld Nap körüli keringése (a tengelyferdeség) és az évszakok kialakulása közötti összefüggést,
- ismerje a felszín, az éghajlat és a folyók jellemzői közötti összefüggéseket,
- ismertesse a víz körforgásának folyamatait,
- ismerje Magyarorszag nagytájait,
- ismerje a hazai életközösségek területi elhelyezkedését, az élőhelyek környezeti tényezőit, életfeltételeit,
- ismerje fel, nevezze meg, tudja jellemezni hazánk életközösségeinek néhány jellemző élőlényét, – tudjon egyszerű táplálékláncokat összeállítani, – lássa a természet védelmének fontosságát.

Topográfiai fogalmak:

Alföld, Alpokalja, Dunántúli-dombság, Dunántúli-khg., Duna–Tisza-köze, Északi-khg., Hortobágy, Kárpát-medence, Kékes, Kisalföld, Mátra,
 Balaton, Duna, Fertő tó, Tisza, Tisza-tó, Velencei-tó, Aggteleki N. P., Budapest, Debrecen, Hortobágyi N. P., Afrika, Atlanti-óceán, Ausztrália, Antarktisz, Amerika, Ázsia, Csendes-óceán, Eurázsia, Európa, Fekete-tenger, Földközi-tenger, Indiai-óceán, Jeges-tenger, Kaszpi-tenger.
 Alpok, Kárpátok, Urál.

Erdély, Észak-, Nyugat-, Dél-, Kelet- és Közép-Európa,. Baktérítő, Déli-sark, déli-sarkkör, Egyenlítő, Északi-sark, északi-sarkkör, Ráktérítő.

VIZUÁLIS KULTÚRA

- Egyszerűbb természeti formák látványszerű ábrázolása, átírása képi elemekké.
- Alapszintű alkalmazott grafikai eljárással egyszerűbb betűkompozíciók létrehozása
- A színperspektíva szabályainak ismerete.
- A forma és funkció összefüggéseinek felismerése.

MATEMATIKA

6. osztályban tovább bővül a számkör a törtekkel, a tizedestörtekkel és egész számokkal. A 6. osztály fő feladata az arányossági szemlélet kialakítása, az egyenes arányosság, a törtrész-számítás, ezen alapulva a százalékszámítás tanítása következtetéssel.

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok

- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- 3 elem sorbarendezeése.
-

2. Számтан, algebra

- Egész számok körében összevonás, szorzás, osztás
- Oszthatósági szabályok (2,3,5,9,10)
- Közös osztók, többszörösök, legnagyobb közös osztó meghatározása
- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása.
- Egyszerűbb szöveges feladatok megoldása visszafelé következtetéssel, egyszerű rajzos megoldással
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása, egyenes arányossággal megoldható feladatok megoldása
- A százalék fogalmának ismerete, a százaléérték kiszámítása.
- Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.

3. Függvények

- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.

4. Geometria

- Alakzatok távolságának szerkesztése, egyszerűbb alakzatok szerkesztése
- Szögfelező szerkesztése
- Tengelyes szimmetria és tengelyes tükrözés tulajdonságai
- Kör részei
- Derékszögű háromszögek kerülete, területe
- Négyszögek csoportosítása
- A téglatest felszínének és térfogatának kiszámítása.

5. Statisztika, valószínűség

- Egyszerű diagramok készítése.

DIGITÁLIS KULTÚRA

- Tudjon bejelentkezni az iskolai hálózatra.
- Munkáját tudja menteni, megnyitni.
- Ismerje a billentyűk funkcióit, tudjon minta alapján szöveget létrehozni.
- Ismerje fel a számítógép perifériális egységeit, ismerje alapvető funkcióit.
- Tudja alkalmazni az internetes keresőket, tudjon internetről letölteni, menteni.
- Képes legyen segítséggel adott formátumú szöveg létrehozására.
- Internet használata.

ANGOL NYELV

Szókincs

- A tanuló tudja az alábbi témakörök szóanyagát:
 - Földrajzi kifejezések (mountain, valley, coast, island etc.)
 - Számok, mértékek
 - Időjárás
 - Melléknevek
 - Szabadidős tevékenységek (filmtípusok, TV műsorok)
 - Szűkebb és tágabb család, rokonok, családfa
 - Életszakaszok
 - Természeti katasztrófák
 - Lakóhely, házak, bútorok, berendezési tárgyak
 - Rendhagyó és nem rendhagyó múlt idejű igék
 - Egy város bemutatásához szükséges szavak
 - Az útbaigazításhoz szükséges kifejezések
- A tanuló értse meg kb. 300 lexikai egységet, és ebből tudjon használni 200-250 szót, illetve kifejezést.

Nyelvtani ismeretek

- melléknevek fokozása
- a kétféle jelen idő (Present Simple és Present Continuous) ismerete, használata és megkülönböztetése
- a Past Simple ismerete és helyes használata
- a tanult rendhagyó igék múlt idejű alakjainak ismerete és helyes használata
- a jövőbeni szándék kifejezése 'going to'-val
- az egyszerű jövő idő ismerete, használata
- a határozott és határozatlan névelő helyes használata helynevekkel
- a have to (kell) használata
- a gyakoriságot kifejező határozószók: never, sometimes, often, usually stb.
- a folyamatos múlt idő
- a kétféle múlt idő (Past Simple, Past Continuous) helyes használata
- A tanuló tudjon rövidebb és hosszabb melléknevet fokozni, egyszerűbb összehasonlító mondatokat mondani.
- Értse és használja az egyszerű múlt időt.
- Ismerje az igék múlt idejű alakjait.
- A 'going to' szerkezetet használni, a terveiről beszélni.
- Ismerje a folyamatos múlt időt, és tudjon különbséget tenni a kétféle múlt idő között.
- Képes legyen a módbéli segédigéket megfelelően használni: must/ have to, can/can't.
- A határozott és határozatlan névelőket megfelelően használni.
- Térbeli viszonyokat kifejezni: elöljárószókat, határozószókat megfelelően használni.

Beszédkésztség

Képes

- követni a tanár közléseit és reagálni rájuk,
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre mondatokban válaszolni,
- egyszerű mondatokban kérdéseket feltenni és információkat adni,
- megértési probléma esetén segítséget kérni,
- ismert szöveget jó kiejtéssel, helyes intonációval felolvasni, szöveget előadni.
- néhány mondatnál bemutatni a lakóhelyét, egy várost, egy országot,
- beszélni arról, hogyan tölti a szabadidejét,
- bemutatkozni és bemutatni a családját, a barátait,
- bemutatni a napirendjét,
- beszélni az életéről, a hétvégéjéről,
- beszélni múltbéli eseményekről (Pl.: nyári élményeiről beszámolni)
- meghíni valakit, javaslatot megfogalmazni, a meghívásra vagy javaslatra reagálni,
- szándékot kifejezni (I'm going to meet)
- beszélni a jövőbéli terveiről
- kifejezni pillanatnyi döntést.

Hallott szöveg értése

A tanuló képes

- megérteni az utasításokat, és azokra cselekvéssel válaszolni,
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megérteni,
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr, lényegét megérti,
- egy feldolgozott szövegből egyszerű mondatokat leírni tollbamondás után.

Olvasott szöveg értése

A tanuló tud

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvasni,
- a szövegben fontos információt megtalálni, a szöveg lényegét megérteni,
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérteni,
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megérteni,
- néhány könnyebb nyelvtani és kommunikatív feladatot írásban megoldani.

Íráskésztség

A tanuló képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leírni,
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmazni.
-

NÉMET NYELV

- A tanuló értsen meg kb. 300 lexikai egységet, és ebből tudjon használni 200-250 szót, illetve kifejezést. Értse meg az egyszerű tanári utasításokat. A tankönyv leckéihez feltettkérdésekre tudjon egyszerű mondatokkal válaszolni. Hallott rövid szövegből értsen meg egyszerű információkat. Ismert szavakból álló olvasott szöveget tudjon megérteni. Néhány könnyebb nyelvtani és kommunikatív gyakorlatot tudjon írásban megoldani.
- Néhány mondatban tudjon írni magáról, a családjáról és a napirendjéről.

- Tudjon részt venni páros és csoportmunkában.
- Néhány mindennapi, egyszerű beszédhelyzetben tudjon információt kérni. A kerettanterv által javasolt témakörök közül a következőkből legyen néhány mondatos ismerete:
 - Én és a családom
 - Iskola, tanulás
 - Hobbi, szabadidő
 - Bevásárlás
 - Otthoni tevékenységek, házimunkák, napirend
- Legyen képes a tanult témakörökben néhány egyszerű szituáció eljátszására partnerével.
- Tudjon néhány földrajzi nevet németül (*német nyelvű országok, városok, hegyek, folyók*).
- Beszédszándékok: Meghívás, rábeszélés, javaslattétel, elfogadás, elutasítás, tudakozódás, bocsánatkérés, sajnálkozás nyelvi kifejezőeszközei.
- Ismerje fel a tanult, helyet jelölő elöljárószókat tárgyesettel (*an, auf, hinter, neben, in, über, unter, vor, zwischen*).
- A pontos idő kifejezésére tudja használni a hivatalos időmegadást (pl.: *Es ist 8 Uhr 10 Minuten.*).
- Ismerje a hét napjait az *am* elöljárószóval, a napszakok, hónapok, évszakok nevét a megfelelő elöljárószóval. A dátum kifejezése. A tőszámnevek használata 1000-ig, a sorszámnevek képzésének ismerete.
- A határozott névelős főnevek tárgyesete. Az egyes szám 1/2. személyű birtokos névmások használata alany- és tárgyesetben, a többes szám 1/2. személyű birtokos névmások felismerése.
- Jelen idejű, kijelentő módú igeragozás, néhány tőhangváltós ige ragozásának ismerete. Tudja ragozni jelen időben, kijelentő módban a *müssen, können, dürfen* módbeli segédigéket, a *mögen* segédigét (feltételes mód, jelen idő). Ismerjen fel néhány gyakrabban használt igekötős igét.

TESTNEVELÉS

Természetes és nem természetes mozgásformák:

- Rendgyakorlatok- térbeli alakzatok kialakítása, sorakozó vonalban és oszlopban. Táv és térköz felvétele. Nyitódás, zárkózás. Igazodás, takarás. Testfordulatok. Megindulás, megállás. Fejlődés, szakadozás.

Gimnasztika:

- Szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok, eszköz nélkül és eszközökkel, egyénileg, párokban és csoportban. Játékos és határozott formájú gyakorlatok: szabad-, társas,

szer- és kéziszergyakorlatok. Határozott formájú szabadgyakorlati alapformájú 4-8 ütemű szabad-, társas-, kéziszer- és szergyakorlatok. Szabadgyakorlat füzér (6-8 gyakorlat) irányítva, vagy önállóan.

- A tanévben alkalmazott gimnasztika alapvető szakkifejezéseinek ismerete. A testtartásért felelős izmok tudatos, koncentratív fejlesztése.

Sportjátékok:

- A sportjátékok technikai és taktikai készletének elsajátítása, ezek alkalmazása testnevelési játékokban, játékos feladatokban és a sportjátékban. Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására és tudatos kontrollálására.

- A sportjátékok játékszabályainak ismerete és alkalmazása. Szabálykövető magatartás, önfegyelem, együttműködés kinyilvánítása a sportjátékokban.

- Részvétel a kedvelt sportjátékban a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon vagy egyéb szervezeti formában.

Atlétika jellegű feladatok:

- A tanult futó-, ugró-, dobógyakorlatok jártasság szintű elsajátítása. A rajtok végrehajtása az indítási jeleknek megfelelően. A vágta és a tartósfutás technikájának végrehajtása a mozgásmintának megfelelően. Ugrásoknál a nekifutás távolságának és sebességének kialakítása tapasztalatok felhasználásával. A kislabda-hajító technika képességeknek megfelelő elsajátítása. A kar- és láblendítés szerepének ismerete az elés felugrások eredményességében. Az atlétika versenyek alapvető szabályainak ismerete.

Torna jellegű feladatok:

- Különböző támaszhelyzetek- és támaszgyakorlatok – szükség esetén segítségadás mellett. A dinamikus és statikus egyensúlygyakorlatok végrehajtása a képességnek megfelelő magasságon, szükség esetén segítségadás mellett. Talajgyakorlat részben önálló összeállítása. A járások, ritmizált lépések, futások és szökdelések technikailag megközelítően helyes végrehajtása. A gyakorlatvégzések során előforduló hibák elismerése és a javítási megoldások elfogadása. A balesetvédelmi utasítások betartása.

Alternatív környezetben űzhető sportok:

- A tanult alternatív környezetben űzhető sportágak alaptechnikai gyakorlatainak bemutatása. A sportágak űzéséhez szükséges eszközök biztonságos használata.

- Egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályok elfogadása és betartása.

Önvédelmi és küzdőfeladatok:

- Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható bemutatása, különös tekintettel a tompítási technikákra. Jártasság néhány önvédelmi fogásban. A test-test elleni küzdelem vállalása. Mások teljesítményének elismerése. A feladatok végrehajtásában aktivitásra törekvés. A tanult önvédelmi és küzdő jellegű feladatok szabályainak ismerete és alkalmazása.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

- A természet törvényeinek ismerete, gazdálkodás a természeti erőforrásokkal.
- Az információtárolás és továbbítás eszközeinek használata.
- A munkavégzéshez szükséges anyagok, az átalakításhoz szükséges szerszámok és gépek kiválasztása, balesetmentes és szakszerű használata.
- Mérés milliméter pontossággal. Egyszerű műszaki rajzok készítése.
- Tárgyak felismerése vetületek alapján. A makett és a modell szerepe.
- Logikai áramkörök értelmezése.
- A biztonságos közlekedés alkalmazása. A kerékpáros közlekedés szabályai.
- Az egészséges életmód ismeretei.
- Egyszerű háztartási munkák gyakorlati végzése.
- Családi gazdálkodás összefüggései.

MINIMUM KÖVETELMÉNY - 7. ÉVFOLYAM

ETIKA

A tanuló

- megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésre és önmaga vizsgálatára.
- érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.
- képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.
- életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.
- képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.
- képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.
- tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.

MAGYAR IRODALOM

I. Korok és portrék

A, A középkor

- A tanuló felismer jellemző témákat, motívumokat az olvasott szövegekben.

B, Reneszánsz, humanizmus, reformáció

- A tanuló képes a korszakban keletkezett irodalmi művek olvasására, értelmezésére.

C, Irodalmunk a 17–18. században

A tanuló

- ismeri a levél műfajának jellemzőit.
- képes a korszakban keletkezett irodalmi művek olvasására, értelmezésére.

D-E) A klasszicizmus és a romantika irodalma

A tanuló

- jellemző műveken felismeri a legjellemzőbb romantikus jegyeket, vonásokat.
- az önálló ismeretszerzés többféle módszerével (pl.: internet, elektronikus könyvtár) is gyűjt információkat.
- felismer érzelmi tartalmakat.
- képes legalább egy-egy versszaknyi memoriter előadására Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez, Kölcsey: Himnusz; Vörösmarty: Szózat; Petőfi: Nemzeti dal című művekből.
- egy Mikszáth-regényben képes a szereplők jellemzésére.
- kisepikai alkotásokban azonosítja az irodalom nagy témáit, pl. család, iskola, gyerekek és felnőttek.

II. Magyar vagy világirodalmi ifjúsági regény – Csukás István Vakáció a halott utcában

A tanuló részt vesz az olvasmány közös feldolgozásában.

MAGYAR NYELV

A tanuló

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

- képes kifejező, a beszéd zenei eszközeit, a nem verbális jeleket a beszédhelyzetnek megfelelően használó megnyilatkozásra.
- képes beszélgetésben való részvételre.
- ismeri a közlési kommunikáció iskolai helyzetait és műfajait: megbeszélés, hozzászólás, rövid alkalmi beszéd, köszöntés.

2. Olvasás, szövegértés

- képes megismert szövegfeldolgozási módok gyakorlására, újabb technikák elsajátítására.

3. Írás, fogalmazás

- képes a kommunikációs céloknak megfelelő papíralapú rövidebb szövegek írására.

4. Helyesírás

- ismeri az írásjelek, a szöveg központosításának legfontosabb szabályait egyszerű mondatok esetében.

5. A nyelv szerkezete és jelentése

- képes szóösszetétel, alapszó, szókapcsolat megkülönböztetésére.
- ismeri a mondat nyelvi funkcióját, felépítését, szerkezetét; a mondatfajták szövegszervező erejét.
- ismeri az egyszerű mondatok elemzésének algoritmusát.
- felismeri a főbb mondatrészeket (alany, állítmány, tárgy, határozók [időhatározó, helyhatározó, módhatározó, okhatározó, eszközhatározó]), jelző [minőségjelző, birtokos jelző, mennyiségjelző].
- össze tudja foglalni a szöveg tartalmát.
- képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni.
- ismeri és törekszik a szövegalkotásban a különböző mondatfajták használatára.
- alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi, illetve mondatrészek közötti írásjeleket.

TÖRTÉNELEM

<u>Tematikus egység</u>	<u>Fejlesztési követelmények</u>	<u>Fogalmak, adatok</u>
1. A nemzetállamok kora és a gazdasági élet új jelenségei	információk gyűjtése lexikonokból, az internetről vagy könyvtári kutatással	demokrácia, polgárháború, nemzetállam, szabad verseny, monopólium
2. Önkényuralom és kiegyezés. A dualizmus kora Magyarországon		- passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, dualizmus - Deák Ferenc, I. Ferenc József - Osztrák-Magyar Monarchia, Budapest

		- 1867 (a kiegyezés), 1896 (a millenniumi ünnepségek)
3. A nagyhatalmak versengése és az első világháború	- a történelmi tér időbeli változásai	- villámháború, állóháború - 1914. június 28. (a világháború kirobbanása), 1914-1918 (az első világháború)
4. Európa és a világ a két világháború között	- ismeretek szerzése a békekötés dokumentumaiból - az első világháború utáni békék történelmi következményei, és az abból eredő újabb konfliktusok felismerése	- békediktátum, személyi kultusz, fasizmus, kisantant, gazdasági válság - Sztálin, Hitler - 1918. november 11 (az első világháború vége), 1929-1933 (a nagy gazdasági világválság)
5. Magyarország a két világháború között		- őszirózsás forradalom, kormányzó, revízió - Horthy Miklós - Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia - 1920. június 4. (Trianon)
6. A második világháború - írásos források, eredeti fotók és dokumentumfilmek feldolgozása	- Fegyverek, katonai eszközök és felszerelések bemutatása	- totális háború, holokauszt - 1939. szeptember 1. (a második világháború kirobbanása), 1945. április (a háború vége Magyarországon), 1945. május 9. (Európában befejeződik a háború), 1945. szeptember 2. (Japán kapitulációja)

FÖLDRAJZ

Tájékozódás a földrajzi térben:

- A tanuló ismerje a térkép fogalmát, térkép típusait, tájékozódjon különböző típusú és tartalmú térképeken. Ismerje az égtájakat.

Közvetlen lakókörnyezetünk földrajza:

- Ismerje a hazai településtípusokat tudja a meghatározni a saját településének típusát, földrajzi elhelyezkedését, természeti és kulturális értékeit.
- Ismerje lakókörnyezete

Magyarország földrajza:

- Tudja Magyarországot elhelyezni a Földön és Európában.
- Tudja bemutatni a gazdaság ágazatait: mezőgazdaság, ipar, szolgáltatás.
- Ismerje és térképen tudja megmutatni Magyarország nagy tájait.
- Röviden tudja bemutatni a magyarországi nagy tájak természetföldrajzi jellemzőit és a gazdaságban betöltött szerepét.
- Tudja röviden bemutatni fővárosunkat, Budapest.
- Tudja elmondani, hogy milyen módon tud környezettudatosan élni, hogy tudja védeni saját környezetét.

Topográfiai fogalmak:

Magyarország: Balaton, Duna, Dunántúl, Kárpát-medence, , Tisza, Tisza-tó, Velencei-tó,

Alföld: Tiszántúl, Duna–Tisza-köze, Mezőföld, Hortobágy, Hortobágyi N. P., Debrecen, Hajdú-Bihar vármegye

Kisalföld: Győri-medence, Fertő-Hanság N. P., Győr,

Alpokalja: Kőszegi-hg, Soproni-hg., Kőszeg, Sopron,

Dunántúli-dombság, Zalai-dombság, Somogyi-dombság, Mecsek, Baranyai-dombság, Pécs, Siófok,

Dunántúli-középhegység: Badacsony, Bakony, Balaton-felvidéki N. P., Velencei-hg., Balatonfüred, Keszthely,

Északi-középhegység: Aggteleki-karszt, Börzsöny, Bükk, Cserhát, Kékes, Mátra, Zempléni-hg., Aggteleki N. P., Bükk N. P., Eger, Miskolc,

Budapest

FIZIKA

Jelek, mértékegységek:

A mérés

Energia

Energiaforrások, -igények

Energiafogyasztás környezeti hatásai

Mozgások

Lendület

Víz és Levegő

Jelenségek:

A tömeg, hossz mérése, a sűrűség

Az idő mérése

A hőmérséklet mérése

Testek mozgása, sebesség, gyorsulás

Erő fajták

Ütközés utáni alakváltozás vizsgálata

Kör –és forgómozgás

Ingamozgás, Egyensúlyi helyzetek

Munkavégzés, egyszerű gépek

Fogalmak, törvények:

Energia, energia fajták

Pálya, út, sebesség, gyorsulás

Testek mozgása,

Tehetetlenség törvénye (Newton I.)

Newton II. , III. törvénye

Feladatok:

Idő mérése, mennyiségi átváltások

Sebesség, gyorsulás kiszámítása

Munka kiszámítása

Lendület kiszámítása

BIOLÓGIA

Ismerje fel a tanuló a tanult élőlényeket kép, vagy rajz alapján és tudja legjellemzőbb tulajdonságait.
Tudja a tanult élőlényeket az élőhelyüknek megfelelő kontinensen elhelyezni.

Tudjon minden tanult életközösségben legalább egy táplálékláncot készíteni.

Ismerje a nevezetes szélességi köröket és az általuk határolt éghajlati öveket.

Tudjon különbséget tenni az éghajlati övek és éghajlati területek között, és jellemezni azokat.

Legyen tisztában az alapvető környezetvédelmi fogalmakkal és a környezetszennyezés megelőzésének módjaival.

KÉMIA

Tudja az első 20 elem vegyjelét és nevét.

Értse a következő fogalmakat, tudjon példákat mondani rájuk: fizikai változás, kémiai reakció, egyesülés, bomlás, exoterm és endoterm folyamat.

Ismerje az égés fogalmát, fajtáit, tudja felsorolni az égés feltételeit.

Ismerjék néhány keverék szétválasztási módszereit.

Tudják értelmezni az oldószer, oldott anyag, oldat kifejezéseket.

Legyen tisztában a levegő összetételével, a levegőszennyezés okaival és következményeivel.

Egyszerűbb kísérleteket tudjon felidézni, a megfigyeléseket, magyarázatokat tudja elmondani. (pl.: magnézium-szalag égetése, cukor hevítése stb.)

Ismerje az anyagmennyiség mértékegységét, a molt, tudjon mólnyi mennyiségeket számolni.

Legyen tisztában az atom felépítésével, ismerje az elemi részecskék jelét, töltését, tömegét. A periódusos rendszerből tudja megállapítani a rendszámot, a protonok és elektronok számát, az elektronburok szerkezetét.

A tanult elemmolekulák és vegyületmolekulák összegképleteit.

Elemmolekulák (hidrogén-, oxigén-, klór-, nitrogén molekula)

Vegyület molekulák (víz, szén-dioxid, hidrogén-klorid, ammónia)

Legyen tisztában azzal hogyan keletkeznek atomokból pozitív, illetve negatív ionok.

VIZUÁLIS KULTÚRA

- A Monge-féle vetületi ábrázolás ismerete
- Horizontvonal, nézőpont megválasztása adott képen
- Színtani alapismeretek
- Fontosabb színkontrasztok ismerete

MATEMATIKA

A gyakorlati élethez kapcsolódó szöveges feladatok segítik a gazdasági nevelést, a környezettudatos életvitelt, az egészséges életmód kialakítását. A mindennapi élet és a matematika (korosztálynak megfelelő) állításainak igaz vagy hamis voltát el kell tudni dönteni. A geometriai ismeretek elsajátítása közben a tanulók térszemlélete fejlődik.

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján, skatulyaelv
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Gráfokkal megadott kapcsolatok ábráinak megismerése

2. Számelmélet, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrend helyes alkalmazása.

- Oszthatósági szabályok (4,25,6,8)
- Prím és összetett számok fogalma
- Hatványozás
- Számok normálalakja
- Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös meghatározása
- Algebrai kifejezések (összevonás, behelyettesítés, kiemelés, zárójelfelbontás)
- Egyszerű egyenletek, egyenlőségek megoldása mérlegelv segítségével
- Arányos osztás, fordított arányosság megoldása.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.

3. Függvények

- Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.
- Hozzárendelési szabály felismerése
- Egyenes és fordított arányosság ábrázolása, grafikonjának felismerése
- Hasáb felszíne és térfogata

4. Geometria

- Tengelyes és középpontos tükrökép szerkesztése.
- Szimmetrikus négyszögek tulajdonságai
- Háromszögek nevezetes vonalai
- Háromszög és nevezetes négyszögek terület számítása

5. Statisztika, valószínűség

- Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.

DIGITÁLIS KULTÚRA

- Tudjon bejelentkezni az iskolai hálózatba.
- Munkáját tudja menteni, megnyitni.
- Képes legyen adott formátumú szöveg létrehozására, kép beillesztésére.
- A használt programozási környezetben tudja az alapelemeket alkalmazni.
- Legyen képes tanári segítséggel táblázat létrehozására, tudja a kapott eredményeket értelmezni.
- Legyen tájékozott az internetes levelezés kérdéseiben, ismerje a tanuláshoz használható internetes alkalmazásokat, tudja őket alkalmazni.
- Ismerje az internetes etikettet

ANGOL NYELV

Szókincs

- A tanuló ismerje az alább felsorolt témakörök szóanyagát:
 - Egy város bemutatására szolgáló szavak: helyek, épületek, látnivalók
 - Az útbaigazításhoz szükséges szavak, kifejezések
 - Vonzatos igék
 - Betegségek, problémák, bajok

- Az igék 3. alakja (Past Participle)
- Anyagok
- A ruházat leírásának szavai
- Igék +elöljárószavak
- A számítógép részei
- A tanuló értsen meg kb. 450 lexikai egységet, és ebből tudjon használni 350-400 szót, illetve kifejezést.

Nyelvtani ismeretek

- határozott és határozatlan névelő használat helynevekkel
- határozatlan névmások: somebody, everybody, anybody, something stb.
- a befejezett jelen idő ismerete, használata (ever, never, just, for/since)
- Módbéli segédigés szerkezetek használata: should/shouldn't, must/mustn't, have to/don't have to
- used to – múltbéli szokás kifejezése
- Az egyszerű múlt idő és a befejezett jelen idő helyes használata és megkülönböztetése
- A névmások és birtokos melléknévek használata
- Kötőszavak: and, or, but, because
- Időhatározók
- Igék folyamatos alak nélkül (stative verbs)
- A tanuló használja helyesen a határozott és határozatlan névelőket.
- Ismerje és használja helyesen a különböző névmásokat.
- Ismerje a befejezett jelen időt, néhány alapige 3. alakját.
- Tudja a módbéli segédigéket használni.
- Használni a 'used to' szerkezetet múltbéli szokás kifejezésére.
- Értse az egyszerű múlt idő és a befejezett jelen idő közti különbséget.
- Tudja helyesen használni a folyamatos alak nélküli igéket (pl.: think, want stb.)

Beszédkésztség

A tanuló tud

- a tanult szavakkal, nyelvtani szerkezetekkel megfogalmazott kérdésekre válaszolni,
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni,
- kérdéseket feltenni,
- megértési probléma esetén segítséget kérni,
- egyszerű párbeszédben részt venni (ruhavásárlás, javaslat fogalmazása, javaslat elfogadása vagy visszautasítása)
- útbaigazítást kérni és adni,
- beszélni az élményeiről, tapasztalatairól,
- iskolai szabályokról beszélni,
- múltbéli szokásait bemutatni,
- problémáiról beszélni, tanácsot adni,
- 4-5 mondatban beszélni egy képről a megfelelő szerkezeteket, elöljárószavakat használva.

Hallott szöveg értése

A tanuló képes

- követni a tanár idegen nyelvű óravezetését,
- rövid, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megérteni,
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövidebb szövegből információt kiszűrni, lényegét megérteni,
- a tanult témákhoz kapcsolódó beszédet megérteni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló tudjon

- érthetően felolvasni néhány ismeretlen szót is tartalmazó, rövidebb szöveget,
- ismeretlen szavakat is tartalmazó, rövidebb szöveghez kapcsolódó szövegértési feladatok megoldására,
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalálni, lényegét megérteni.

Íráskészség

A tanuló képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leírni,
- néhány tanult témakörrel kapcsolatosan legyen képes rövid, egyszerű mondatokból álló szöveget alkotni,
- képi stimulus alapján néhány mondatot írni.

NÉMET NYELV

- Szókincs: A tanuló értsen meg kb. 450 lexikai egységet, és ebből tudjon használni 350-400 szót, illetve kifejezést.
- Halláskészség: Tudja követni a tanár idegen nyelvű óravezetését, értsen meg rövidebb kérdéseket, információkat. Hallott rövid szövegekből értsen meg fontos információkat.
- Olvasáskészség: Legyen képes kevés ismeretlen szót tartalmazó olvasott szöveghez kapcsolódó egyszerűbb feladatok megoldására.
- Íráskészség: Egyszerűbb nyelvtani és kommunikatív feladatokat tudjon írásban önállóan megoldani (bizonyos hibaszázalék megengedett). A tanult témakörökről tudjon írásban rövid szöveget alkotni. Legyen képes képi stimulus alapján néhány egyszerű mondatot alkotni.
- Beszéd-készség: Mindennapi beszédhelyzetekben (bevásárlás, útbaigazítás) tudja kifejezni magát, tudjon egyszerű információt kérni és adni.
- A kerettanterv javasolt témakörei közül tudjon röviden beszélni a következő témákról:
 - Saját magam, család, rokonok, barátok
 - Iskola
 - Étkezés
 - Szabadidő, szórakozás
- Legyen képes a tanult témakörökben néhány egyszerű szituáció eljátszására partnerével.
- Ismerje a személyleírás egyszerűbb nyelvi kifejezőeszközeit.
- Beszéd-szándékok: Kérés, udvarias felszólítás, érdeklődés, hogylétről, véleménynyilvánítás, javaslattétel nyelvi kifejezőeszközei.
- Fogalomkörök: Ismerjen néhány – gyakrabban használatos – visszaható igét. Az elváló igekötős igék használata.

- Ismerjen néhány földrajzi helymeghatározást (ország- és városnevek előjárószóval).
- Ismerje a fokozott melléknevek nem rendhagyó alakjainak képzését. Tudja használni azes *gibt* szerkezetet. Értse meg a *man* általános alany használatának lényegét.

TESTNEVELÉS

Természetes és nem természetes mozgásformák:

- Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összefűzése és előadása. Az erősítés és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete. A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság.

Sportjátékok:

- Gazdagabb sportjáték-technikai és –taktikai készlet. Jártasság néhány taktikai információ, helyzet megoldásában. A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása. A csapatjátékhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése. A sportjátékokhoz tartozó test-test elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása. Konfliktusok, sportszerűtlenségek esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kulturált kifejezése. Sporttörténeti alapvető tájékozottság a labdajátékokban.

Atlétika jellegű feladatok:

- Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása. Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknek megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően. Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben. Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendületszerzések és a befejező mozgások összekapcsolása. A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.

Torna jellegű feladatok:

- A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban. Talajon és a választott tornaszeren növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat összeállításban. A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon. Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.

Alternatív környezetben űzhető sportok:

11

- A helyben választott rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra épülő sportolási formákban bővülő gyakorlási tapasztalat és fellelhető erősebb motiváció némelyik területen. A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra

hagyományos és újszerű mozgásanyagainak elsajátításában. A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.

Önvédelmi és küzdőfeladatok:

- A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatainak kontrollált végrehajtása társsal. Állasküzdelemben jártasság. A sportszerű győzni akarás kinyilvánítása.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

- A természet törvényeinek ismerete, gazdálkodás a természeti erőforrásokkal.
- Az információátvitel és továbbítás eszközeinek használata.
- A munkavégzéshez szükséges anyagok, az átalakításhoz szükséges szerszámok és gépek kiválasztása, balesetmentes és szakszerű használata.
- Mérés milliméter pontossággal. Egyszerű műszaki rajzok készítése.
- Tárgyak felismerése vetületek alapján. A makett és a modell szerepe.
- Logikai áramkörök értelmezése.
- A biztonságos közlekedés alkalmazása. A kerékpáros közlekedés szabályai. A közlekedési helyzetek helyes megítélése, a veszélyhelyzetek gyors felismerés és elhárítása.
- Az egészséges életmód ismeretei. Ismerje az egészséges táplálkozás szabályait.
- Egyszerű háztartási munkák gyakorlati végzése.
- Családi gazdálkodás összefüggései.
- A fenntartható fejlődés problémájának megismerése.
- Tudja az egészséget fenyegető veszélyeket elkerülni, különös tekintettel a dohányzás, az alkohol és a kábítószer-fogyasztás veszélyeire.

A tanuló

DRÁMA ÉS SZÍNHÁZ

- képes azonosítani alapvető érzelmeket (öröm, bánat, düh, meglepődés, félelem, undor).
- képes szituáció felismerése képről: a helyszín, szereplők, szereplők viszonyának megállapítása a képen szereplő tárgyak, szereplők helyzetének megfigyelésével.
- képes adott szituációhoz kapcsolódó rövid párbeszéd alkotására.
- képes érzelmek és hozzájuk kapcsolódó arckifejezések párosítására.

MINIMUM KÖVETELMÉNY - 8. ÉVFOLYAM

ETIKA

A tanuló

- bizonyítja, hogy kialakultak benne az európai identitás csírái.
- nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.
- érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.
- tisztában van vele, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie, és van elképzelése saját jövőjéről
- életkorának megfelelő szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.
- fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére.
- képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- tisztában van a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.
- tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélik meg, ami konfliktusok forrása lehet.

MAGYAR IRODALOM

I. Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század első felében

A. Líra a 20. század első felének magyar irodalmában

A tanuló

- megismerkedik az önálló ismeretszerzés többféle módszerével (pl. internet, elektronikus könyvtár stb.) is gyűjt információkat.
- elemzi az alapvető lírai műfajok sajátosságait.
- elemzi a művekben feltároló érzelmi tartalmakat
- elemzi Ady Endre, József Attila egy-egy művét, Radnóti Miklós Nem tudhatom című alkotását.
- képes legalább egy-egy versszaknyi memoriter előadására Ady Endre: Őrizem a szemed, József Attila: Születésnapomra, József Attila: Mama, Radnóti Miklós: Nem tudhatom című művekből.

B. Epika a 20. század első felének magyar irodalmában

A tanuló

- képes a korszakban keletkezett irodalmi művek olvasására, értelmezésére.
- képes Móricz Zsigmond Légy jó mindhalálig című műve főszereplőjének jellemzésére

C. "Vérző Magyarország"-Trianon

A tanuló képes a korszakban keletkezett irodalmi művek olvasására, értelmezésére.

II. Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század második felében

A. Líra a 20. század második felének magyar irodalmában

A tanuló képes a korszakban keletkezett irodalmi művek olvasására, értelmezésére.

B. Epika a 20. század második felének magyar irodalmában

A tanuló

- azonosítja az irodalom nagy témáit, pl. család, iskola, gyerekek és felnőttek, szegénység.
- képes az irodalmi élmény megosztására.
- képes a szereplők jellemzésére.

C. Dráma a 20. század második felének magyar irodalmában

A tanuló

- felismeri és elemzi a drámai műnem főbb jellemzőit
- felismeri a tragikumot / komikumot mint műfajformáló minőséget

III. A 20. századi történelem az irodalomban

A tanuló képes a korszakban keletkezett irodalmi művek olvasására, értelmezésére.

IV. Szórakoztató irodalom

A tanuló képes az irodalmi élmény megosztására, olvasmányainak ajánlására.

MAGYAR NYELV

A tanuló

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

- képes kifejező, a beszéd zenei eszközeit, a nem verbális jeleket a beszédhelyzetnek megfelelően használó megnyilatkozásra.
- képes az érvelés alapjainak ismeretében beszélgetésben való részvételre.
- képes legalább 6 mondatból álló szöveg önálló megalkotására.
- képes a szöveg három nagy egységének (bevezetés, tárgyalás, befejezés) felismerésére.

2. Olvasás, szövegértés

- képes a megismert szövegfeldolgozási módok gyakorlására.
- képes az olvasott szöveg tartalmának értelmezésére.

3. Írás, fogalmazás

- képes a kommunikációs céloknak megfelelő papíralapú és elektronikus szövegek írására.
- ismeri az írásban történő bemutatkozás szabályait a papíralapú és az online felületen.

4. Helyesírás

- képes a helyesírás értelemtükröztető szerepének felhasználására különféle írásbeli műfajokban.
- ismeri az írásjelek, a szöveg központosításának legfontosabb szabályait.

5. A nyelv szerkezete és jelentése

- képes az egyszerű és összetett mondatok megkülönböztetésére.

- képes mondatátalakítási gyakorlatok elvégzésére.
- képes az alárendelő és mellérendelő összetett mondatok elkülönítésére.

6. A nyelv állandósága és változása

- tisztában van a szókincs változásával: képes régi és új szavak, kifejezések gyűjtésére, összehasonítására

TÖRTÉNELEM

<u>Tematikus egység</u>	<u>Fejlesztési követelmények</u>	<u>Fogalmak, adatok</u>
1. Hidegháború	- információk rendszerezése és értelmezése - információk szerzése a családok, gyermekek, nők helyzetéről a kettéosztott világban - A NATO országok és a Varsói Szerződés tagállamainak azonosítása a térképen	- hidegháború, vasfüggöny, jóléti állam, piacgazdaság - NSZK, NDK
2. Magyarország a második világháború végétől az 1956-os forradalom leveréséig	- az 1956-os események nyomon követése	- Rákosi Mátyás, Nagy Imre - Debrecen, Recsk, Hortobágy - 1956. október 23. (forradalom kitörése)
3. A két világrendszer versengése, a szovjet tömb felbomlása	- adatok gyűjtési a fegyverkezési és űrprogramról - információk gyűjtése a nagyhatalmak politikai és gazdasági helyzetéről	- tervgazdaság, piacgazdaság, olajárrobbanás, mamutcégek, migráció, internet - 1962 (a kubai rakétaválság)
4. Kádár-korszak és a rendszerváltás jellemzői	- önálló információgyűjtés a kádári diktatúra éveiről	- népfelkelés, pártállam, privatizáció, rendszerváltás, demokratikus intézményrendszer - Kádár János, Antall József - 1958 (Nagy Imre és vádlott társai kivégzése), 1990 (szabad, többpárti választások) - Magyarország
5. A globalizáció kiterjedése		- integráció, euró - EU tagállamai - 2004 (Magyarország csatlakozik az EU-hoz)
6. Társadalmi és állampolgári ismeretek	- a médiából vett példák azonosítása az alapvető emberi jogok érvényesülése, megsértése	- alapvető emberi jogok, állampolgári jogok, állampolgári kötelességek, média, médiahasználat, közösségi oldal

	- társadalmi egyenlőtlenségek azonosítása - az államfomákra és politikai rendszerekre vonatkozó történelmi ismeretek bemutatása - a különféle médiatartalmak értelmezése, a média funkciói	
7. Gazdasági ismeretek	- a családi és személyes szükségletek számbavétele - a háztartási megtakarítási lehetőségek azonosításának gyakorlása - lakossági folyószámla értelmezése	- munka, pénz, termelés, fogyasztás, család, szükséglet - háztartás, bevétel, kiadás, betét, hitelfelvétel, kamat

ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

1. Család; a családi szocializáció jellemzői; a hagyományos családmodell

A tanuló

- értelmezi a családi kohézió alapelemeit, jellemzőit: együttműködés, szeretetközösség, kölcsönösség, tisztelet.

- értelmezi a család mint a társadalom alapvető intézményének szerepét és jellemzőit.

2. A család gazdálkodása és pénzügyei

A tanuló

- képes egy elképzelt család bevételeinek és kiadásainak megtervezésére.

- képes érvek összegyűjtésére a tudatos vásárlás családi és társadalmi hatásairól.

3. Településünk, lakóhelyünk megismerése

A tanuló képes plakát vagy digitális tartalom készítésére a település közintézményeiről, működésükről.

4. Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségek

A tanuló

- képes arra, hogy megfogalmazza a nemzeti identitás jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából is.

- felismeri a véleménynyilvánítás, érvelés, a párbeszéd és a vita társadalmi hasznosságát;

- arra törekszik, hogy feladatai egy részét a társas tanulás révén teljesítse;

- beszámolója elkészítéséhez önállóan vagy segítséggel használja az infokommunikációs eszközöket.

5. A magyar állam alapvető intézményei; az állam szerepe a gazdaságban

A tanuló

- ismeri a magyar állam alapvető intézményeinek feladatkörét és működését;
- azonosítja az igazságszolgáltatás intézményeit és működésük jellemzőit;
- felismeri a jogok és kötelességek közötti egyensúly kialakításának és fenntartásának fontosságát;
- beszámolója elkészítéséhez önállóan vagy segítséggel használja az infokommunikációs eszközöket;
- felismeri a közteherviselés társadalmi és erkölcsi jelentőségét, kiemeli az adómorál javításának fontosságát.

6. Mindennapi ügyintézés, felkészülés a felnőttkori szerepekre

A tanuló

- azonosítja a mindennapi ügyintézés alapintézményeit, az alapvető ellátó rendszerek funkcióját és működési sajátosságait;
- megismeri és értelmezi a diákmunka alapvető jogi feltételeit, kereteit.
- társaival együttműködve információkat gyűjt és értelmez a foglalkoztatás, a szakmaszerkezet változásairól;
- arra törekszik, hogy feladatai egy részét a társas tanulás révén teljesítse;
- beszámolója elkészítéséhez önállóan vagy segítséggel használja az infokommunikációs eszközöket.

7. A fogyasztóvédelem alapjai

A tanuló fogyasztási szokásaiban érvényesíti a tudatosság szempontjait is.

8. A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és a szociális ellátás

A tanuló értelmezi az alapvető ellátórendszerek funkcióját.

FÖLDRAJZ

1.A Kárpát-medence térsége:

- Tudja elhelyezni Európában a Kárpát-medencét. Nevezze meg a Kárpát-medencét határoló hegységeket, és a medence nagy tájait.
- Helyezze el Magyarországot a Kárpát -medencében. Tudja bemutatni a Kárpát-medence és hazánk nagy tájainak kapcsolatát.
- Tudja megmutatni a magyarság területi elhelyezkedését a Kárpát-medencében.

Topográfiai fogalmak:

Tájak, történelmi és néprajzi tájnevek: Bécsi-medence, Burgenland (Őrvidék), Erdély, Felvidék, Kárpát-medence, , Magas-Tátra, Székelyföld, Vajdaság, Kárpátok

Városok: Arad, Kassa, Kolozsvár, Munkács, Nagyvárad, Pozsony, Szabadka, Újvidék, Ungvár

2.Európa földrajza:

- Tudja elhelyezni Európát a Földön.
- Tudja megnevezni és térképen megmutatni Európa részeit.
- Tudja megmondani, hogy milyen Európa partvidéke tudja térképen megmutatni a határoló tengereket, óceánokat, szigeteket, félszigeteket és öblöket.
- Milyen éghajlati övben fekszik Európa? Mi jellemzi ezt az éghajlati övet?
- Tudja bemutatni Európa nagy tájait a térképen. (ősföld, röghegységek, lánchegységek, alföldek)
- Röviden tudja bemutatni az Európai Uniót.

Topográfiai fogalmak:

A földrész részei: Dél-Európa, Észak-Európa, Kelet-Európa, Kelet-Közép-Európa, Közép-Európa, Nyugat-Európa;

Egyéb földrajzi helyszínek: Alpok, Appenninek, Appennini-félsziget, Balkán-félsziget, Balkán-hegység, Brit-szigetek, Dinári-hegység, Germán-alföld, Izland, Kárpátok, Kelet-európai-síkság, Lengyel-alföld, Lengyel-középhegység, Német-középhegység, Pireneusi (Ibériai)-félsziget, Pireneusok, Skandináv-félsziget, Skandináv-hegység, Urál,

Vízrajz: Balti-tenger, Duna, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, La Manche, Volga

Országok: Egyesült Királyság, Németország, Franciaország, Olaszország, Norvégia, Svédország, Finnország, Bulgária, Magyarország szomszédos országai

3.Az Európán kívüli kontinensek földrajza (Afrika, Amerika, Ausztrália, Ázsia, Antarktisz)

- Ismerje fel a kontinenseket a világtérképen.
- Tudja megnevezni a kontinensek határait, partvonalait.
- Tudja megmutatni térképen a kontinensek legfontosabb tájait, folyóit, tavait.
- Tudja bemutatni Afrika, társadalmi és gazdasági életét meghatározó természetföldrajzi jellemzőket és problémákat (elsivatagosodás, éhínség, aszály)
- Tudja összehasonlítani Észak- és Dél-Amerika országainak gazdasági különbségeit.
- Tudja összehasonlítani az Északi- és a Déli-Sarkvidéket.
- Tudja bemutatni Ázsia társadalmi fejlődésének folyamatai és problémái (népesedési problémák, a környezet állapotát veszélyeztető folyamatok)

Topográfiai fogalmak

Afrika: Gibraltári-szoros, Vörös-tenger, Atlasz, Kongó-medence, Szahara, Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kongó, Nílus,

Ausztrália, Óceánia, sarkvidékek: Antarktisz, Arktisz, Ausztrál-alföld, Nagy-Vízválasztó-hg., Új-Zéland. Ausztrál Államszövetség, Canberra,

Amerika: Észak-, Dél-, Közép-Amerika, Grönland, Jeges-tenger, Latin-Amerika, Mexikói-öböl, Panama-csatorna, Amazonas-medence, Andok, Brazil-felföld, Kanadai-ösföld, Mississippi-alföld, Sziklás-hegység. New York, Los Angeles, San Francisco.

Ázsia: Himalája, Urál, Kínai-alföld, Szibéria, Tibet. Gangesz, Sárga-folyó, Bajkál-tó.

4.Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa

- A piacgazdaság működésének alapvető földrajzi vonatkozásai
- A pénz és a pénzügyi szolgáltatások szerepe, valutaváltás
- Hitelfelvétel, a kockázatvállalás és a fejlődés, illetve az eladósodás összefüggései

5.A földrajzi övezetesség rendszere

- Az időjárás és az éghajlat kapcsolatának értelmezése
- A forró, a mérsékelt és a hideg övezet törvényszerűségei és jellemzői
- A függőleges övezetesség kialakulásának összefüggései

FIZIKA

Fizikai jelenségek, mennyiségek, jelek, mértékegységek:

Hőterjedés, hőtágulás

Halmazállapot-változások

Nyomás

Hidrosztatikai- és légnyomás

Elektromos töltés

Testek elektromos állapota

Áramerősség

Feszültség

Ellenállás

Elektromos munka

Elektromos teljesítmény

Soros, párhuzamos kapcsolás

Egyenáram hatásai

Elektromágneses indukció

Váltakozó áram és hatásai

Generátor

Transzformátor

Távvezeték rendszer

Fény tulajdonságai

Síktükör képalkotása

Lencsék fajtái

Színek

Hullámok, hanghullámok

Fényhullámok

Törvények:

Arkhimédész -törvénye

Ohm tv-e

Fényvisszaverődés törvénye

Fénytörés törvénye

Feladatok:

Nyomás számítása

Ellenállás számítása Ohm-törvénye alapján

Egyszerű áramkörök rajzolása

Elektromos munka, teljesítmény kiszámítása

Transzformátor számítási feladatok

BIOLÓGIA

Szerveződési szintek, sejtek és szövetek típusai és azok jellemzői, felismerésük képről.

- A bőr felépítése, rétegei, alkotórészei és ezek feladatai.
- A mozgás szervrendszere, részei, a csontok, izomtípusok, csontkapcsolódások (rajz)
- A légzés lényege, mechanizmusa, szervei, légzésszám.
- Az emésztés szervei, szakaszai, emésztőnedvek, tápanyagok, vitaminok.
- A keringés szervei, vércörök és a szív (rajz), a vér, vércsoportok.
- A kiválasztás szervei (rajz), a szűrlet, a vizelet alkotói, művese.

- Idegrendszer felépítése, idegrendszer alapegysége az idegsejt, feltétlen és feltételes reflex, érzékelés típusai (látás, hallás, szaglás, ízlelés, tapintás), érzékszervek (típusai, felépítésük, működésük),
- Hormonrendszer, belső elválasztású mirigyek, hormonjaik
- Szaporodás, férfi és női nemi szerv felépítése

KÉMIA

Értse a periódusos rendszer lényegét, tudjon a periódusos rendszerből adatokat kiolvasni. Ismerje a kémiai részecskék –atom, ion, molekula- fogalmát.

Használja a kémiai jelrendszert (vegyjel, képlet, egyenlet).

Tudja felírni a tanult elemek vegyjelét, a vegyületek képletét.

Tudjon egyszerű egyenletet írni.

Ismerje a veszélyes anyagok jelét, tudja balesetmentesen használni a háztartási vegyszereket.

Tudja a kémiai anyagok környezeti hatásait, a természet, a környezet védelmének lehetőségeit. Az alábbi elemek előfordulása, fizikai, kémia tulajdonságai, előállítása, felhasználása: -hidrogén

- klór
- oxigén
- nitrogén -szén
- nátrium
- kálcium
- alumínium -vas.

Az alábbi vegyületek előfordulása, fizikai, kémiai tulajdonságai, előállítása felhasználása: -víz

- sósav
- kén-dioxid
- kénsav
- salétromsav
- foszforsav
- szén-monoxid, szén-dioxid
- szénsav
- nátrium-klorid, nátrium-hidroxid,
- kalcium-karbonát, kalcium-oxid, kalcium-hidroxid
- alumínium és vasgyártás lényege.

VIZUÁLIS KULTÚRA

- Perspektívikus ábrázolás alapjai
- Kompozíció felismerése adott képen.
- Időbeni folyamatok értelmezhető megjelenítése.
- Egyszerű tárgy tervezése, tervrajz készítése.

MATEMATIKA

Ebben az évfolyamban tovább folytatódik a szimbolikus gondolkodás kialakulása, ami megalapozza a betűkkel számolást, az egyenletek megoldását, azonosságok alkalmazását.

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján., halmazműveletek felismerése.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása. „És” „vagy” szavak helyes használata a matematikában
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.

2. Számelmélet, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrend helyes alkalmazása.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- Egyenletek és egyenlőtlenségek megoldása egyszerű szöveges feladatokban is.
- Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.

3. Függvények

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.
- Egyenesek meredeksége

4. Geometria

- Négyzetgyök és Pitagorasz – tétel ismerete
- Hasáb, Gúla, Kúp, Gömb felismerése, testhálójá, főbb részei
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.
- Egybe vágósági transzformációk ismerete

5. Statisztika, valószínűség

- Statisztikai fogalmak ismerete (gyakoriság, relatívgyakoriság)
- Diagramokértelmezése (oszlop-, kör-, egyéb diagramok)
- Középértékek kiszámolása (átlag, terjedelem, módusz, medián)
- Konkrét feladatok kapcsán a tanuló érti az esély, a valószínűség fogalmát, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.
- Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.

DIGITÁLIS KULTÚRA

- Tudjon bejelentkezni az iskolai hálózatra.
- Munkáját tudja menteni, megnyitni.
- Képes legyen adott formátumú összetett szöveg létrehozására (szöveg, kép, táblázat).

- Tudjon táblázatkezelőbe adatokat bevinni, a táblázatot segítséggel formázni, tudja a kapott eredményeket értelmezni.
- Legyen képes néhány lépésből feladatsor algoritmusának összeállítására.
- Legyen képes tanári segítséggel a megismert programozási környezetben rövid programokat megírni, kész programokat értelmezni.
- Legyen tájékozott az internetes böngészők és keresőprogramok használatában.
- Legyen képes információk keresésére az interneten.

ANGOL NYELV

Szókincs

- A tanuló ismerje az alábbi témakörök szóanyagát:
 - Az igék 3. alakja (Past Participle forms)
 - Főnevek és melléknevek (fame – famous, danger – dangerous stb.)
 - Igék + elöljárószók
 - Testrészek
 - Betegségek és kezelésük
 - Egészséges életmód, egészséges étkezés
 - melléknevek –ing és –ed végződéssel
 - Sportok
 - Környezeti problémák, környezetvédelem szavai
 - Emberi kapcsolatok, barátság
 - Igék és főnevek (Pl.: argue – have an argument)
 - Vonzatos igék
- a tanuló értsen meg kb. 500 lexikai egységet, és ebből tudjon használni 400- 450 szót, illetve kifejezést.

Nyelvtani ismeretek

- Egyszerű múlt idő használata
- Present Perfect Tense + for / since or recently, already, just, yet
- Időtartamra kérdezni: How long?
- A Past Simple és Present Perfect helyes használata és megkülönböztetése
- Ugye kérdés
- Vonatkozó névmások, vonatkozó mellékmondatok
- Módbéli segédigés szerkezetek: should/ might
- Ige + -ing / főnévi igenév (verb + -ing or infinive)
- There's someone/something + -ing szerkezet használata
- can see/hear someone/ something + -ing használata
- melléknevek használata (-ing vagy -ed végződésű)
- Passzív szerkezet egyszerű jelen és múlt időben
- A feltételes mód első típusa
- Szándék kifejezése főnévi igenévvel (I went on the internet to book a holiday.)

- Helyesen használja az egyszerű múlt időt.
- Érti és használja a befejezett jelen időt.
- Érti a különbséget az egyszerű jelen időt és befejezett jelen időt.
- Időtartamra kérdez (How long?), más időviszonyokat képes kifejezni (yet, just, recently, since, for).
- Ismeri a vonatkozó névmásokat, és egyszerűbb nyelvtani feladatokban képes vonatkozó mellékmondatos feladatot megoldani.
- Néhány alapvető esetben képes többnyire helyesen alkalmazni a szabály, amikor két ige kerül egymás mellé (verb + gerund or infinitive; I like swimming. I want to swim.)
- Tud jövőidejűséget kifejezni.
- A különböző névmásokat megfelelően használni.
- További szövegösszetartó kifejezéseket használni.
- Érti a passzív szerkezet használatát.

Beszédképesség

A tanuló tud

- mindennapi beszédhelyzetekben tudjon egyszerű információt kérni és adni,
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre válaszolni,
- egyszerű párbeszédben részt venni (orvosnál, étteremben étel rendelni),
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni,
- beszélni az élményeiről, tapasztalatairól,
- tanácsot adni az egészséges táplálkozásról, életmódról,
- megkérni valakit valaminek a megtételére (Could you lend me your pen, please?, Would you mind lending your pen, please?)
- néhány mondatban leírni egy képet, helyet (There's someone/something +-ing; can see/hear someone/something + -ing),
- az alábbi témakörökről tudjon egyszerű mondatokban beszélni: önmaga, család, rokonok, munka; otthon, lakás, lakóhely; iskola; étkezés; szabadidő, szórakozás, napirend; sport; évszakok, időjárás; egészség, betegség; bevásárlás; közlekedés.
- a tanult nyelvi elemeket többnyire megfelelően használja a tanult beszédszándékoknak megfelelően.

Hallott szöveg értése

A tanuló képes

- követni az angol nyelvű óravezetést,
- megérteni az utasításokat, s azokra cselekvéssel válaszol,
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből információt kiszűrni, a szöveg lényegét megérteni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló képes

- érthetően felolvasni néhány ismeretlen szót is tartalmazó, rövidebb szöveget,
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalálni, a szöveg lényegét megérteni (pl.: rövid, személyes jellegű levelet elolvasni és megérteni).
-

Írásképesség

A tanuló tud

- néhány tanult témakörből rövid, egyszerű mondatokból álló fogalmazást írni,
- egyszerű közléseket és kérdéseket megfogalmazni.

NÉMET NYELV

- Szókincs: a tanuló értsen meg kb. 500 lexikai egységet, és ebből tudjon használni 400- 450 szót, illetve kifejezést.
- Halláskész sé g: tudja követni a tanár idegen nyelvű óravezetését, értsen meg rövidebb kérdéseket, információkat. Legyen képes hallott rövidebb szövegekből lényeges információk kiszűrésére.
- Olvasáskész sé g: tudjon érthetően felolvasni néhány ismeretlen szót is tartalmazó, rövidebb német nyelvű szöveget.
- Értse meg rövid, nyilvános helyeken olvasható, tájékoztató jellegű szövegek lényegét. Legyen képes ismeretlen szavakat is tartalmazó, egyszerű mondat szerkesztésű, nem hosszú szöveghez kapcsolódó szövegértési feladatok megoldására.
- Íráskész sé g: néhány tanult témakörrel kapcsolatosan legyen képes rövid, egyszerű mondatokból álló szöveget alkotni.
- Tudjon képi stimulus alapján néhány mondatot írni.
- Beszéd kész sé g: az alábbi témakörökről tudjon egyszerű mondatokban beszélni: család, családtagok, rokonok, munka; otthon, lakás; iskola, pályaválasztás; étkezés; szabadidő, szórakozás, napirend; sport; évszakok, időjárás; egészség, betegség; bevásárlás; közlekedés.
- Tudja felsorolni a német nyelvű országokat, ismerjen néhány várost, kulturális jellegzetességet, szokást.
- Tudjon képi stimulus alapján szóban néhány egyszerű mondatot alkotni. mindennapi beszédhelyzetekben tudjon egyszerű információt kérni és adni. szituációs játékokban tudjon vásárolni, ételt rendelni, jegyet venni, betegségről beszélni, útbaigazítást adni és kérni (egyszerű mondatokban, akár nyelvtani hibákkal is).
- Beszéd szándékok: öröm, bánat, bizonyosság, bizonytalanság, bocsánatkérés, sajnálkozás, meghívás, javaslattétel, elfogadás, elutasítás, rábeszélés, véleménynyilvánítás nyelvi kifejezőeszközei.
- Fogalom körök: igeragozás jelen időben (néhány főhangváltós ige is). a gyakrabban használt igeik felszólító módja (néhány főhangváltós ige is). Módbeli segédigék ragozása: *können, müssen, wollen, sollen, dürfen, mögen*, helyük a mondatban.

- A gyakrabban használt igék *perfekt*-alakjainak használata (bizonyos hibaszázalék megengedett). feltételes mód csak a *möchte* igével. Néhány gyakrabban használt igekötős ige.
- Tudja ragozni a müssen, können, dürfen, wollen, sollen, mögen módbeli segédigéket.
- Ismerje fel a helyet jelölő előjárószókat tárgy- és részes esettel.
- Ismerje fel a Perfektben álló, nem rendhagyó igealakokat.
- Ismerje a határozott/határozatlan névelők, birtokos névmások és a személyes névmások alany-, tárgy- és részeshatározó esetét.

Esetviszonyok: alany-, tárgy-, részeshatározó eset.

- A tanult, helyet jelölő előjárósók alkalmazása tárgy- és részes esetben. tőszámnevek 1000-ig. Néhány határozatlan számnév (*viel, einige, wenig*). keltezés, dátum. óra és idő kifejezések legegyszerűbb formái. Időbeli viszonyok leggyakrabban használt formái: évszakok, napok, napszakok kifejezése. a melléknév fokozása (csak állítmányként) és a hasonlítás legegyszerűbb formái.
- A személyes névmások alany-, tárgy-, és részeshatározó esetének felismerése. a birtokos névmások ismerete. a személynevek birtokos esete –s végződéssel és körülírás *von* előjárósóval.

Mondattani ismeretek: egyenes és fordított szórend, a kérdő mondat szórendje. kötőszók: *und, aber, oder, denn, a weil, dass* kötőszók és a mellékmondati szórend felismerése.

TESTNEVELÉS

Természetes és nem természetes mozgásformák:

- Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összefűzése és előadása. Az erősítés és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete. A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság.

Sportjátékok:

- Gazdagabb sportjáték-technikai és –taktikai készlet. Jártasság néhány taktikai információ, helyzet megoldásában. A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása. A csapatjátékhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése.

A sportjátékokhoz tartozó test-test elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása.

Konfliktusok, sportszerűtlenségek esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kulturált kifejezése. Sporttörténeti alapvető tájékozottság a labdajátékokban.

Atlétika jellegű feladatok:

- Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása. Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknek megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően. Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben. Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendületszerzések és a befejező mozgások összekapcsolása. A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.

Torna jellegű feladatok:

- A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban. Talajon és a választott tornaszeren növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat összeállításban. A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon. Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.

Alternatív környezetben űzhető sportok:

- A helyben választott rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra épülő sportolási formákban bővülő gyakorlási tapasztalat és fellelhető erősebb motiváció némelyik területen. A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra hagyományos és újszerű mozgásanyagainak elsajátításában. A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.

Önvédelmi és küzdőfeladatok:

- A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatainak kontrollált végrehajtása társsal. Állásküzdelemben jártasság. A sportszerű győzni akarás kinyilvánítása.